

ස්ථානීය පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම
(SSE & SMP)

ආපදා ස්ථානීය අංක 14
කළවාන ගාමිණී මධ්‍ය විද්‍යාලය
රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය - ගොනු අංක 2
2018 සැප්තැම්බර්

ශ්‍රී ලංකා නායයාම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය
ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව
(AIIB)

සැකසුම:

පාරිසරික අධ්‍යයන සහ සේවා අංශය
ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය
99/1, ජාවත්ත පාර
කොළඹ 05

Tel: 011-2588946, 011-2503431, 011-22500354

පටුන

1. හැඳින්වීම.....	1
2. නායයෑම් සිදුවූ ස්ථානයේ තොරතුරු සහ පිහිටීම පිළිබඳ විස්තරය.....	1
3. නායයෑම් ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ විස්තරාත්මක තොරතුරු.....	2
4. පවතින අවදානම අවම කිරීම සඳහා මේ වන විට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග.....	4
5. නාය ප්‍රදේශය හා නාය අවට ප්‍රදේශය පිළිබඳ විස්තර හා වර්තමාන අවධානම් මට්ටම.....	4
6. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් බලපෑම් ඇතිවිය හැකි අවට පරිසරයේ සංවේදී ඒකකයන් පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක්.....	5
7. ව්‍යාපෘතිය යටතේ යෝජිත පිළිසකර කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගයන්.....	5
8. ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාකාරකම් හා සම්බන්ධ සමාජ ,පාරිසරික බලපෑම් හා අවදානම් හඳුනා ගැනීම .	5
8.1 හිතකර බලපෑම	5
8.2 අහිතකර බලපෑම.....	6
8.2.1 ඉඩම් වලට හා ඉදිරි සංවර්ධන කටයුතු සඳහා පිවිසුම් මාර්ග අවහිර වීම	6
8.2.2 ශාක හා සත්වයින්ට සිදුවිය හැකි පාරසරික හා ජීව විද්‍යාත්මක බලපෑම	6
8.2.3 ප්‍රදේශයේ ජලවහන රටාවට සිදුවිය හැකි බලපෑම.....	6
8.2.4 පාංශු බාදනයේ බලපෑම සහ ගංගා පතුලේ සිදුවන වෙනස්වීම්	6
8.2.5 ඉදිකිරීම් කටයුතු නිසා සිදුවන ජල දූෂණය මගින් ඇතිවිය හැකි බලපෑම.....	6
8.2.6 ඉදිකිරීම් කාලසීමාවේ දී අක්‍රමවත් (ඒලිමහන් ස්ථාන වල) වැසිකිළි භාවිතය නිසා ජලයට අපද්‍රව්‍ය එකතු වීමට ඇති ඇති හැකියාව.....	6
8.2.7 පහළ ගංගා ප්‍රදේශයේ ජලය භාවිත කරන්නන්ට සිදුවන බලපෑම.....	6
8.2.8 සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ගැටළු	7
8.2.9 වායු දූෂණය හා සම්බන්ධ ගැටළු	7
8.2.10 ඉදිකිරීම් වලදී ඇතිවන ශබ්දය දූෂණය, කම්පන, පිපිරීම් වැනි තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ගොඩනැගිලි වලට හා යටිතල පහසුකම් වලට සිදුවිය හැකි හානි.....	7
8.2.11 වැඩබිමේ සේවකයින් හා අවට ප්‍රදේශවාසීන් අතර ඇතිවිය හැකි නොසන්සුන් තත්ත්වයන් ..	7
8.2.12 සේවක නේවාසික කඳවුරු සහ අනෙකුත් ස්ථානීය අවශ්‍යතාවයන්.....	8
8.2.13 ඉදිකිරීම් අතරතුර ප්‍රදේශවාසීන් වැඩබිමට පිවිසීම හේතුවෙන් ඔවුන්ට මුහුණ දීමට සිදුවිය හැකි අවධානම් තත්ත්වයන්	8
8.2.14 පුපුරුණු ද්‍රව්‍ය සහ එවැනි වෙනත් අනතුරුදායක ද්‍රව්‍ය හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි අවධානම් තත්ත්වයන්.....	8
8.2.15 ඉදිකිරීම් කටයුතු හා මහජන ආරක්ෂාව :මාර්ගය භාවිතා කරන මගීන්ට ඇති අවධානම.....	8
8.2.16 ව්‍යාපෘති කාල සීමාව තුළ සේවක ආරක්ෂාව.....	8
9.මහජනතාව ,අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් වෙනුවෙන් පවත්වා ඇති හෝ පැවැත්වීමට නියමිත උපදේශන සේවාවන්	8
9.1 අදාළ පාර්ශවකරුවන් සමග පැවති උපදේශන සේවාවන් වලදී ඇති වූ එකඟතාවයන් හා නිර්දේශයන් (යොමුව: ඇමුණුම III)	9

10. විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම්: ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ විශේෂිත ක්‍රියාමාර්ග හෝ මැදිහත්වීම් අවශ්‍ය වන සමාජ, පාරිසරික බලපෑම් හෝ අවදානම් ඇතිවන අංශයන්	9
10.1 ජලය හෝ තෙත් බිම් සඳහා වන බලපෑම් (ඇල මාර්ග වල අපද්‍රව්‍ය එකතු වීමෙන් සිදුවන ගැටළු), නායයාම් ස්ථානයේ ඉදිකිරීම / පිළිසකර කිරීම තුළින් දිගුකාලීන බලපෑම් සහ වියහැකි බලපෑම සහ අවදානම් තත්ත්වය	9
10.2 බාදන ක්‍රියාවලිය ආශ්‍රිත බලපෑම් හා ගංඟා පතුලේ සිදුවන වෙනස්වීම්	9
10.3 ප්‍රවාහන හා යටිතල පහසුකම් වලට සිදුවන බලපෑම (විශේෂයෙන් තාවකාලිකව පිවිසුම් මාර්ග හා දුම්රිය මාර්ග අහිමි වීම, වාහන තදබදය)	9
10.4 පොදු සේවා සැපයීමේදී පහළ ප්‍රදේශයට සිදුවන බලපෑම (ජල සැපයුම, අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම, විදුලිය සැපයීම, ආදිය)	9
10.5 ඉදිකිරීම් භූමියට ආසන්නව ඇති ඉහළ හා මධ්‍ය වශයෙන් අවධානම් අතිවිය හැකි නිවැසියන් (ඉහළ බැවුමේ, පහළ බැවුමේ සහ පහළ ගංගා ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව)	9
10.6 නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කළ යුතු ප්‍රදේශය තුළ පිහිටා ඇති ව්‍යාපාර, කෘෂිකාර්මික බිම් සහ අනෙක් ස්ථාන	10
10.7 නාය ස්ථානයට අසලින්ම පිහිටි ඇති ව්‍යාපාර, කෘෂිකාර්මික බිම් සහ අනෙක් ස්ථාන	10
10.8 වැඩබිම තුළට සාමාන්‍ය පුද්ගලයින් ඇතුළු වීමේ හෝ හරහා ගමන් කිරීමේ අවශ්‍යතාව	10
10.9 සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ ගැටළු - කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සඳහා වන සම්මත ගිවිසුම් ඉක්මවා යන විශේෂිත H & S (සෞඛ්‍ය හා සුරක්ෂිතතා ක්‍රමවේදයන්) අවශ්‍යතාවයන්	10
10.10 ළමා ශ්‍රමය සහ බලහත්කාරී ලෙස ශ්‍රමය යොදා ගැනීම	10
10.11 කම්පන බලපෑම් නිසා ගොඩනැගිලිවල ඉරිතැලීම්	10
10.12 ශබ්ද සහ දූවිලි දූෂණයට පාසල් සිසුන් නිරාවරණය වීම	10
11. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන අනුමැතීන් සහ විරෝධතා නොමැති බව	10
11.1 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම	10
11.2 අදාළ ස්ථානයේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වන අනුමැතිය	11
11.3 මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු අනුමැතිය	11
11.4 වෙනත් අනුමැතීන්	11
11.5 පුද්ගලික ඉඩම් හිමිකරුවන්ගෙන් අනුමැතිය ගැනීම / විරෝධතා නොමැති බව/ නීත්‍යානුකූලව බැඳුණු එකඟතාවයන්	11
12. පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම (ESMP)	12
12.1 නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම	12
12.2 ජනතාව ඉවත් කිරීම	12
12.3 භානියට පත් භෞතික ව්‍යුහයන් , යටිතල පහසුකම් ඉවත් කිරීම සඳහා ක්‍රියා පටිපාටිය	12
12.4 ව්‍යාපෘති කටයුතු හේතුවෙන් දේපල අහිමි - භාවිතයන් -භාණ්ඩ වීම් සඳහා වන වන්දි ඉල්ලාසිටීම	12
12.5 පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර සඳහා මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය	12
12.6 සැලසුම් මත පදනම් වූ පාරිසරික සමාජ/ කළමනාකරණ ක්‍රවේදයන් සලකා බැලීම	13
12.7 ඉදිකිරීම් අදියර අතරතුර බලපෑම් අවම කිරීම	15
12.7.1 ඉදිකිරීම් අදියර තුළ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ අනුකූල වීම සඳහා වන ප්‍රමිතීන්	15
12.7.2 ස්ථානීය භානි අවම කිරීම	16

13. ව්‍යාපෘති ස්ථානය අධීක්ෂණය කිරීම.....	19
14. දුක් ගැනවිලි වලට සවන් දීම.....	20
15. තොරතුරු අනාවරණය කිරීම.....	20

ඇමුණුම් ලැයිස්තුව

ඇමුණුම I: ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ ඩිරෙක්ෂන ඡායාරූපය	i
ඇමුණුම II: ආපදා තත්ත්වයේ ස්වභාවය හා උපදේශන අවස්ථා.....	ii
ඇමුණුම III: පාර්ශවකරුවන් සමග පැවැත්වූ සාකච්ඡා තුලදී අනාවරණය වූ විශේෂ කරුණු.....	iii
ඇමුණුම IV: අධ්‍යයන කණ්ඩායම	v
ඇමුණුම VI: විමර්ශන ලැයිස්තුව	v

රූපසටහන් ලැයිස්තුව

රූපය 1: යෝජිත නායයාම් අවම කිරීමේ ස්ථානයේ ගූගල් ඡායාරූපය .යොමුව: වැඩිදුර අධ්‍යයනය සඳහා ගුවන් ඡායාරූපය ඇමුණුම 1 යටතට ඇතුළත් කර ඇත.	2
රූපය 2a: පාසැලේ ප්‍රාථමික ගොඩනැගිල්ල පිටුපස පවතින රැඳවුම් බිත්තිය.....	3
රූපය 2b: කැපුම් බැවුම් ප්‍රදේශය.....	3
රූපය 2c: ජල ටැංකිය තබා ඇති මෝටර් කාමරයට ආසන්නයේ ඇති කැපුම් බැවුම් ප්‍රදේශය	3
රූපය 2d: මාර්ගයෙන් ඔබ්බට ඇති ඉහළ බැවුමෙහි පිහිටි තෙමහල් ගොඩනැගිල්ල	3
රූපය 3: නායයෑම සිදුවූ ප්‍රදේශයේ භෞතික ලක්ෂණ සහ පිහිටීම පිළිබඳ දළ රූප සටහන	4

වගු ලැයිස්තුව

වගුව 1: අනුමැතීන් ලබා ගැනීම සඳහා නියමිත කාල නියමය	12
වගුව 2: පරිසරය හා සමාජ සලකා බැලීමෙන් කරනු ලබන සැලසුම්කරණය අදියර.....	13
වගුව 3: ES & HS සමඟ අනුකූල වීම සඳහා කොන්රාත්කරුගේ අවශ්‍යතාව	15
වගුව 4: ස්ථානීය ES & HS අවම කිරීම සඳහා ගනු ලබන පියවර	16
වගුව 5: පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණ සැලසුම; ඉදිකිරීම් අදියර.....	19
වගුව 6: තොරතුරු අනාවරණය කිරීමේ යෝජිත සැලැස්ම.....	20
වගුව 7: තොරතුරු රැස්කර ගැනීම සඳහා සම්බන්ධකර කරගත් ආයතන සහ නිලධාරීන්.....	20

කෙටි යෙදුම්

AIIB	ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව Asian Infrastructure Investment Bank
CEA	මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය Central Environmental Authority
DFC	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව Department of Forest Conservation
DS	ප්‍රාදේශීය ලේකම් Divisional Secretary
DWLC	වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව Department of Wild Life Conservation
EH & S	පරිසර හා සමාජ ආරක්ෂණ Environmental Health & Social
E & SU of PMU	පාරිසරික සමාජ ආරක්ෂණ හා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ අංශය Environmental & Social Unit of Project Management Unit
E & S & H & S unit of PMU	ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකයේ පාරිසරික හා සමාජ සහ සෞඛ්‍යය සහ ආරක්ෂක ඒකකය Environmental & Social & Health & Safety Unit of Project Management Unit
ESMF	පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ රාමුව Environmental and Social Management Framework
ESMP	පාරිසරික සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම Environmental Social Management Plan
SSE & SMP	නිශ්චිත පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම Site Specific Environmental and Social Management Plan
GN	ග්‍රාම නිලධාරී Grama Niladhari
GOSL	ශ්‍රී ලංකා රජය Government of Sri Lanka
GSMB	භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය Geological & Mines Bureau
NBRO	ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය National Building Research Organization
RDA	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය Road Development Authority

1. හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකා රජය ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව (AIIB) හා සම්බන්ධ වෙමින් එම බැංකුවේ මූල්‍ය ආධාර මත ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් 6ක දිස්ත්‍රික්ක 11ක නාය යැම් සිදුවන ස්ථාන පිළිසකර කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කර ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය පරිසරික හා සමාජ ආරක්ෂණමය වශයෙන් AIIB බැංකුවේ හා ලංකා රජයේ නීතිරීතිවලට අනුකූලව සිදුවිය යුතුය. ව්‍යාපෘතියේ ස්වභාවය සහ එහි ක්‍රියාවලිය සැලකිල්ලට ගනිමින් AIIB බැංකුව අපේක්ෂා කරන පරිදි ඔවුන්ගේ පාරිසරික හා සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති වලට අනුකූල වන පරිදි පාරිසරික සහ සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුවක් (ESMF) සකසා ඇත.

පාරිසරික සහ සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුවහි (ESMF) අරමුණු වන්නේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී AIIB බැංකුවේ ආරක්ෂණ ක්‍රමවේද සහ ජාතික පාරිසරික හා සමාජ ප්‍රඥප්තිය පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශයන් සැපයීමයි. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනය වශයෙන්; ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය (ජා.ගො.ප.ස.) සමස්ත ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් සකස් කරනු ලබන පාරිසරික හා සමාජීය කළමනාකරණ රාමුව, ව්‍යාපෘතියට අදාළ පාර්ශ්වයන් ඒ ආකාරයෙන්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

පාරිසරික, සමාජ, සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ තත්ත්වයන් ව්‍යාපෘති ස්ථානයෙන් ස්ථානයට වෙනස් වන බැවින් එවැනි වෙනස් වන නිශ්චිත තත්ත්වයන් පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වේ. එමනිසා පාරිසරික සහ සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුවට අනුව පාරිසරික සහ සමාජයීය ඇගයීම් සඳහා එක් එක් නායයාම් ස්ථානයට විශේෂිත වූ පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ වාර්තා (SSE & SMP) සකසා ඇත. එම ස්ථානයේ විශේෂිත පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණය පිළිබඳ සැලසුම් මගින් විශේෂිත පිළිසකර ක්‍රමවේදයන්, සෞඛ්‍ය, සමාජ සහ ආරක්ෂණ කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් සලකා බැලිය යුතු අංශයන් පිළිබඳ ඉදිකිරීම් සහ මෙහෙයුම් කාලය තුළ අවශ්‍ය මග පෙන්වීම් ලබාදෙනු ඇත.

රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කලවාන ගාමිණී මධ්‍ය විද්‍යාලය අසල නායයාම් අවම කිරීම සඳහා යෝජිත ආපදා ස්ථානයකි. එම ස්ථානය සඳහා විශේෂිත පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස් කර ඇත. ගැඹුරු පාරිසරික හා සමාජ අධ්‍යයනයකින් පසුව මෙම සැලැස්ම සකස් කර ඇත.

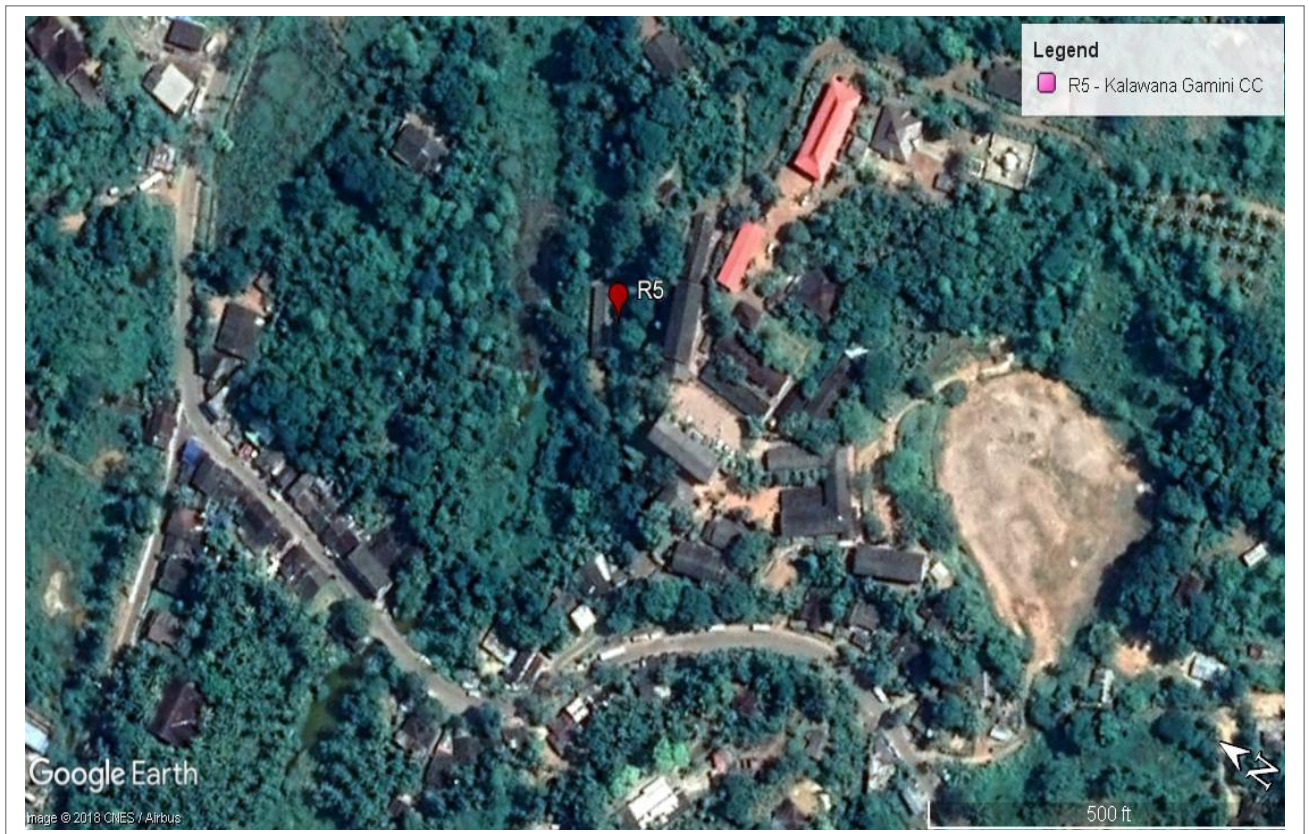
- I. ව්‍යාපෘතියට අදාළ කලාපයේ සංවේදී පාරිසරික හා සමාජීය අංග හඳුනා ගැනීම.
- II. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් සැලකිය යුතු පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම් හඳුනා ගැනීම.
- III. හානිය අවම කරන පියවර යෝජනා කිරීම.
- IV. මෙම ව්‍යාපෘතියට අදාළ වන පාරිසරික සහ සමාජ නිරීක්ෂණ අවශ්‍යතා තීරණය කිරීම.
- V. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වන අතරතුර අදාළ පාරිසරික නියාමයන් හා ක්‍රියාපටිපාටීන් අධ්‍යයනය කිරීම.

2. නායයැම් සිදුවූ ස්ථානයේ තොරතුරු සහ පිහිටීම පිළිබඳ විස්තරය

ස්ථාන අංක 14, ගොනු අංකය -2, රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය , කලවාන ගාමිණී මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය අසල නාය යාම.

ස්ථානීය තොරතුරු

- i. කලවාන ගාමිණී මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයේ ප්‍රාථමික අංශය කලවාන - වැද්දාගල පාරේ වම් පසින් පිහිටා ඇති අතර පරිපාලනමය වශයෙන් ගත් විට සබරගමු පළාතේ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කලවාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ කලවාන ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ පිහිටා ඇත.
- ii. මෙම ස්ථානයට ආසන්නතම නගරය වන කලවාන නගරය 1.5km ක් පමණ දුරින් පිහිටා ඇත.
- iii. ස්ථානයේ GPS අගය 6. 520525 N සහ 80. 393816 E වේ. (යොමුව :රූපය 1. ස්ථානයේ ගූගල් ඡායාරූපය.)
- iv. මෙම ඉඩම පාසලයට අයත් වන අතර (අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවට අයත්ය).පළමු ශ්‍රේණියේ සිට 13 වන ශ්‍රේණිය දක්වා ගුරුවරුන් 69 දෙනෙක්ගෙන් සහ 1457 ක් වූ ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවකින් සමන්විත වේ.

රූපය 1: යෝජිත නායයාම් අවම කිරීමේ ස්ථානයේ ගුගල් ඡායාරූපය .යොමුව: වැඩිදුර අධ්‍යයනය සඳහා භ්‍රෝත ඡායාරූපය ඇමුණුම 1ට ඇතුළත් කර ඇත.

3. නායයාම් ව්‍යසනය පිළිබඳ විස්තරාත්මක තොරතුරු

2017 මැයි මස සිදු වූ 300 mm කට අධික වර්ෂාපතනය හේතුවෙන් නාය යාම සිදු වී ඇත. මෙම සිදුවීම හේතුවෙන් වර්ග මීටර් 900 ක් පමණ ඉඩම් ප්‍රමාණයක් නායයාමට ලක්ව තිබේ. නාය යාමට ලක් වූ බැවුමෙහි ඉහළ කොටස මාර්ගයකින් සමන්විත වේ. මාර්ගයට අඩි 10 ක් පමණ දුරින් භූමියේ ආතතියෙන් ඇති වූ පැළුමක් හේතුවෙන් නාය යාම සිදු වී ඇත. මාර්ගය දෙපස ගොඩනැගිලි දෙකක් පිහිටා ඇති අතර (ඉහළ බැවුමෙහි තට්ටු ගොඩනැගිල්ලක් සහ පහළ බැවුමෙහි පළමු ශ්‍රේණියේ සිසුන් සඳහා තනි පංති කාමරක්) අර්ධ වශයෙන් ඉදි කළ අඩි 8 ක් පමණ උස රැඳවුම් බිත්තියක් පහළ බැවුමෙහි පිහිටා ඇත.

සිදුව ඇති හානියේ ස්වභාවය.

ආතති පැළුමක් හේතුවෙන් නාය යාම සිදු වී ඇති මාර්ගය කොස්වත්ත බෞද්ධාරාම විහාරස්ථානයට පිවිසෙන පිවිසුම් මාර්ගය වේ. පාසලේ මෝටර් කාමරය අසල ඇති බැවුම හා පැළුම අතරින් ජලය ගලා යන බව පාසලේ කළමනාකාරීත්වය විසින් නිරීක්ෂණය කර ඇති අතර, පැළුම අතරින් දීර්ඝ වශයෙන් ජලය ගලා යාම හේතුවෙන් බැවුම නාය යාමට ලක්ව ඇත. යොමුව: රූපය 2: ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයෙහි ඡායාරූප

රූපය 2a: පාසැලේ ප්‍රාථමික ගොඩනැගිල්ල පිටුපස පවතින රැඳවුම් බිත්තිය.

රූපය 2b: කැපුම සහිත බැවුම් ප්‍රදේශය

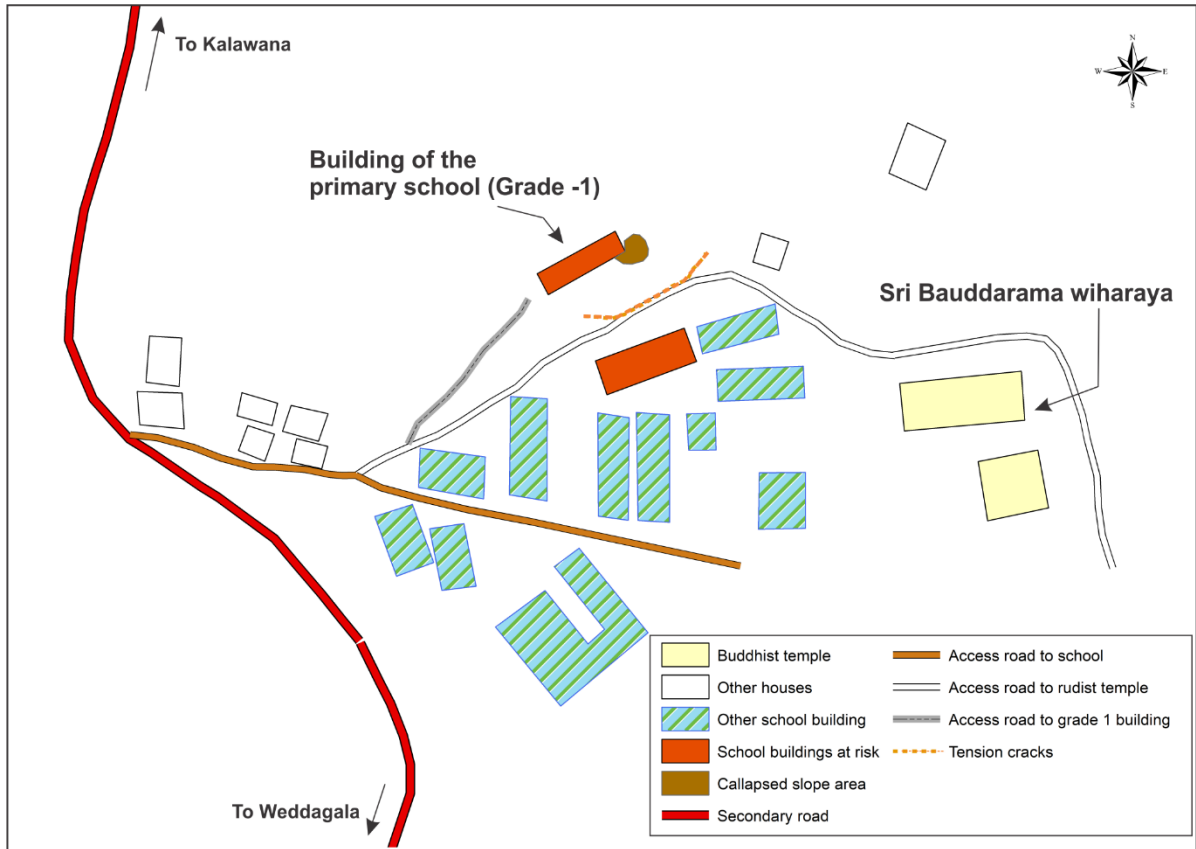

රූපය 2c: ජල ටැංකිය තබා ඇති මෝටර් කාමරයට ආසන්නයේ ඇති කැපුම සහිත බැවුම් ප්‍රදේශය

රූපය 2d: මාර්ගයෙන් ඔබ්බට ඇති ඉහළ බැවුමෙහි පිහිටි තෙමහල් ගොඩනැගිල්ල

රූපය 2: නායයෑම සිදුව ඇති ප්‍රදේශයේ ඡායාරූප

රූපය 3: නායයෑම සිදුවූ ප්‍රදේශයේ භෞතික ලක්ෂණ සහ පිහිටීම පිළිබඳ දළ රූප සටහන

4. පවතින අවදානම අවම කිරීම සඳහා මේ වන විට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග

මාර්ගයේ ඇති වූ ආතති පැළුම හේතුවෙන් පාසැලේ ගොඩනැගිලි වලට ඇති අවදානම පරීක්ෂා කර වාර්තාවක් ලබා දෙන ලෙස කලවාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් විසින් ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය වෙත ඉල්ලීමක් කරන ලදී. ඒ අනුව ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයේ කණ්ඩායමක් විසින් මෙම සිද්ධිය සිදුවීමට පෙර 2017 පෙබරවාරි මස එම ස්ථානය පරීක්ෂා කර තිබේ. වාර්තාවට අනුව, පරීක්ෂා කිරීම් සිදු කරන අවස්ථාවේදී, පහළ බෑවුමෙහි වලන සිදු වී ඇති අතර ආතති පැළුම පුළුල් වෙමින් තිබේ ඇත.

පවතින අවදානම හේතුවෙන් කර ඇති ඉවත් කිරීම්:

පාසැලේ ප්‍රාථමික අංශ ගොඩනැගිල්ල සම්පූර්ණයෙන්ම ඉවත් කර ඇති අතර වර්තමානයේ පංති පැවැත්වෙන්නේ කොස්වත්ත බෞද්ධාරාම බෞද්ධ විහාරස්ථානයේ තාවකාලිකව ඉදිකළ ගොඩනැගිල්ලක් තුළ දීය. වැසි කාලය තුළදී තට්ටු ගොඩනැගිල්ල තුළ සිදු කරන ක්‍රියාකාරකම් නතර කර තිබෙන අතර වැසි සමය තුළදී මහින්දෝදය ශාලාවට හා අනෙකුත් පාසල් ගොඩනැගිලිවලට යාබදව සිදු කරන පන්ති හා ඉංග්‍රීසි විෂයට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් සිදු නොකරනු ලබයි.

5. නාය ප්‍රදේශය හා නාය අවට ප්‍රදේශය පිළිබඳ විස්තර හා වර්තමාන අවදානම් මට්ටම

බලපෑමට ලක් වූ ස්ථානය කොස්වත්ත ගාමිණී මධ්‍ය මහා විද්‍යාල භූමියෙහි පිහිටා ඇති අතර. මෙම අන්තරායන් නිසා ගොඩනැගිලි දෙකක් සඳහා (B1- ප්‍රාථමික හා B2- තට්ටු තුනේ ගොඩනැගිල්ල) විශාල අවදානමක් පවතී (යොමුව. NBRO / (L1) / 17/027. A අංක දරන වාර්තාව.) ප්‍රාථමික ගොඩනැගිල්ල පිටුපස ඉදි කරනු ලබන රැදවුම් බිත්තියක කොටසක් දැකිය හැකිය. මෙම ගොඩනැගිල්ල පිටුපස ඇති බෑවුම ඉතා අස්ථායී වන අතර එය වර්තමානයේ බාදනයට ලක්ව ඇත. ප්‍රාථමික අංශයට හා මාර්ගයට යාබදව පිහිටි තෙමහල් ගොඩනැගිල්ලේ පහළ බෑවුම අවදානමකට ලක්ව පවතින අතර බෑවුමෙහි සිදු වන වලන හෝ බිඳවැටීම් මගින් පහතින් දැක්වෙන සංවේදී මූලයන් මත සෘජු සහ වක්‍ර බලපෑමක් ඇති විය හැකිය.

මෙම ස්ථානයේ ආතති පැළුම ව්‍යාප්ත වීම හේතුවෙන් තවදුරටත් නාය යාම් තත්වය වැඩි වීමට අවස්ථාවක් ඇති විය හැක. මේ හේතුවෙන් පහළ බැවුමේ හා ඉහළ බැවුමේ ගොඩනැගිලි දෙකකට හානි සිදුවන අතර මාර්ගයට සිදු වන හානිය හේතුවෙන් පදිකයින් හා මගීන් (පාසැල් ළමුන්, ආගමික වතාවත් සඳහා සහභාගී වන බැතිමතුන්)කෙරෙහි ද අවදානමක් ඇති විය හැක. ස්ථානය පිළිබඳ නොසැලකිලිමත් වීමෙන් බැවුමෙහි සිදු වන වලන හේතුවෙන් පාසලේ ජනගහනයට හා ගොඩනැගිලි වලට භෞතික වශයෙන් හානි සිදු විය හැකි අතර, එහි ප්‍රතිපලයක් වශයෙන් භූමිය තවදුරටත් සුරක්ෂිත නොවන බැවින් ගොඩනැගිල්ල අත්හැර දැමීමට සිදු විය හැක.

6. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් බලපෑම් ඇතිවිය හැකි අවට පරිසරයේ සංවේදී ඒකකයන් පිළිබඳ කෙටි හැඳන්වීමක්

නාය යැමට ලක්වූ ස්ථානය පාසල් භූමියට අයත් විවිධ ගොඩනැගිලි සහිත ස්ථානයක් වන අතර එහි භූමිය ගොඩනැගිලි හා මාර්ග සඳහා ඉඩ පහසුකම් ලබා ගැනීමට විශාල වශයෙන් වෙනස් කර ඇති අතර ගොඩනැගිලි තැනීම සඳහා වෘක්ෂ ලතා විශාල වශයෙන් එලි පෙහෙළි කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, බැවුමේ සිදුවන බාදනය වැලක්වීමට සහ සෙවන සැපයීම සඳහා ගස් කිහිපයක් ඉතිරි කර තිබේ. ශාක විශේෂ සහ තර්ජිත ශාක කිහිපයක් බැවුම සහිත බිම් කොටසේ දක්නට ලැබේ. එම ශාක ප්‍රධාන වශයෙන් ගෙවතු ශාක විශේෂ වේ. මෙම ස්ථානයේ නිරීක්ෂණය කරන ලද නිතර දක්නට ලැබෙන ශාක විශේෂ වන්නේ කොස්, අඹ, වෙරළ සහ බිම් ස්ථරය තෘණ හා නිවෙස් ආශ්‍රිතව වැවෙන ඖෂධ පැළෑටි වලින් සමන්විතය. පාසලට පිවිසෙන මාර්ගයේ වම් පස නිවාස කිහිපයක් තිබේ පිහිටා ඇති අතර අධ්‍යානය ප්‍රදේශය තුළ වනාන්තර , වනජීවී සංරක්ෂණ ස්ථාන, පරිසර හිතකාමී වාසස්ථාන යන කිසිදු පාරිසරික වශයෙන් සැලකිය යුතු ස්ථානය නොමැත.

ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී බලපෑමට ලක්විය හැකි අංග සහ සේවාවන්

- i. ඉහළ සහ පහළ බැවුමෙහි පිහිටි පාසල් ගොඩනැගිලි දෙක
- ii. පාසල් සිසුන්, ගුරුවරුන්, කාර්ය මණ්ඩලය
- iii. මාර්ගයේ ගමන් කරන මගීන්
- iv. බෞද්ධ විහාරයේ හිමිවරුන්, වන්දනාකරුවන්, බැතිමතුන් සහ ආගමික අවස්ථා
- v. පාරට සම්පව පිහිටි නිවාසවල ජීවත් වන පිරිස්
- vi. ප්‍රාථමික පාසල් ගොඩනැගිල්ල අසල ඇති ජල ගබඩාව (පහළ බැවුමෙහි)

7. ව්‍යාපෘතිය යටතේ යෝජිත පිළිසකර කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගයන්

මෙම ආපදා අවධානම අවම කිරීම සඳහා විශාල වශයෙන් අවධානය යොමු කරනු ලබන්නේ i) බැවුම රඳවා තැබීමේ බිත්තියක් මගින් ශක්තිමත් කිරීම ii) මතුපිට ජලාපවහන නවීකරණය iii) මතුපිට බාදනය පාලනය කිරීම යන කරුණු පිළිබඳවය. ඒ අනුව මතුපිට පෘෂ්ඨය හරහා ගලා යන ජලය බැසීමට නිසි පරිදි කානු පද්ධතියක් ඉදි කිරීම සහ මතු පිටින් සිදුවන පාංශු බාදනය පාලනය කිරීම සඳහා රැඳවුම් බිත්තියක් ඉදි කිරීම මෙයට ඇතුළත් වේ.

8. ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාකාරකම් හා සම්බන්ධ සමාජ ,පාරිසරික බලපෑම් හා අවදානම් හඳුනා ගැනීම

8.1 හිතකර බලපෑම

බැවුමේ ස්ථාවරත්වය ඉහළ නැංවීම සහ යෝජිත ව්‍යුහාත්මක වශයෙන් සිදු කරනු ලබන වෙනස්කම් මගින් පාසල් ප්‍රජාව හා දේපළ, මාර්ගයේ මගීන්ගේ ආරක්ෂාව, විහාරස්ථානයේ බැතිමතුන්ගේ ආරක්ෂාව සහ විහාරස්ථාන කටයුතු වල ආරක්ෂාව සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිදියුණු වේ. මෙම ව්‍යාපෘතියේදී ගාමිණී විද්‍යාලයේ සිසුන් සහ ගුරුවරුන්ගේ ආරක්ෂාව විශාල වශයෙන් හිතකර සාධකයක් වේ. එමගින් වර්තමානයේ පවතින දුෂ්කර පංති සැකසුම ලිහිල් කළ හැකි අතර වර්තමානයේ අවදානම පවතින ගොඩනැගිලි දෙක සඳහා සිසුන්ට භාවිතයට ගත හැකිය. මාර්ගය ආරක්ෂාකාරී වීම තුළින් බෞද්ධ විහාරස්ථානය වෙත ගමන් කරන බැතිමතුන්ද ආරක්ෂිත වේ.

8.2 අභිතකර බලපෑම

නාය යැම් අවම කිරීමේ කටයුතු, බැවුම අස්ථාවර වීමෙන් දැනටමත් බාධා ඇති වී ඇති ප්‍රදේශයට පමණක් සීමා වී ඇත. එබැවින්, අභිතකර බලපෑම් එම ප්‍රදේශයට පමණක් සීමා වී ඇති අතර, ඉදිකිරීම් කාලය තුළදී පමණක් අමතර අවධානයක් පවතී.

ඉඩම් 8.2.1 වලට හා ඉදිරි සංවර්ධන කටයුතු සඳහා පිවිසුම් මාර්ග අවහිර වීම

නාය යැම් අවම කිරීමේ කටයුතු පාසැල් භූමිය තුළ සිදු කරනු ලබන අතර දැනට බැවුමට ආසන්නතම ගොඩනැගිල්ල ඉවත් කර ඇත. ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය විසින් මෙම ගොඩනැගිලි ඉවත් කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් පාසැල් භූමියේ හිමිකාරත්වය අහිමි වීමක් සිදු නොවන අතර අවම කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී පාසලේ ප්‍රාථමික ගොඩනැගිල්ල ඉවත් නොකෙරේ. ව්‍යාපෘති භූමියට පිවිසීමේදී බලපෑමක් ඇති නොවන අතර විදුලි, දුරකථන මාර්ග සහ මාර්ගයේ ව්‍යුහය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති නොවේ.

8.2.2 ශාක හා සත්වයින්ට සිදුවිය හැකි පාරිසරික හා ජීව විද්‍යාත්මක බලපෑම

මෙම ව්‍යාපෘතිය දැනටමත් අවපාත භූමියේ පිහිටි බැවුමෙහි කුඩා ප්‍රදේශයකට සීමා වී ඇත. එබැවින් පරිසරය කෙරෙහි සිදු වන බලපෑම අවම වන අතර ඉවත් කළ හැකි සමහර ශාක විශේෂ පවතී. කෙසේ වෙතත්, ගස් රෝපණය කරන විට බලපෑම අවම වනු ඇත.

8.2.3 ප්‍රදේශයේ ජලවහන රටාවට සිදුවිය හැකි බලපෑම

යෝජිත අවම කිරීමේ පියවර මගින් ජලාපවහනය කෙරෙහි සිදු වන බලපෑම ඉතා අල්ප වනු ඇත. හානි අවම කිරීමේ කටයුතු එම ස්ථානයට පමණක් සීමා වී ඇති බැවින් ආසන්නයේ කිසිදු ඇළ මාර්ගයක් නොමැති වීමෙන් ජලාපවහනයේ සිදුවන වෙනස්කම් නිසා ප්‍රදේශයේ ජල විද්‍යාවට සැලකිය යුතු බලපෑමක් සිදු නොවනු ඇත.

8.2.4 පාංශු බාදනයේ බලපෑම සහ ගංඟා පතුලේ සිදුවන වෙනස්වීම්

අසල කිසිදු ඇළ මාර්ගයක් නොමැති වීම නිසා ඉවුරු බාදනය, ඇළ මාර්ග සහ ගංඟා සෝදා යාම එතරම් වැදගත් නොවේ.

8.2.5 ඉදිකිරීම් කටයුතු නිසා සිදුවන ජල දූෂණය මගින් ඇතිවිය හැකි බලපෑම

ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවන් එම ස්ථානයට පමණක් සීමා කර ඇති බැවින් විශාල ප්‍රදේශ වල කැණීම් හා බැවුම වෙනස් කිරීම් සිදු නොකෙරේ. එබැවින් ජනනය වන රොන්මඩ මගින් දූෂණය වීමට තරම් ප්‍රමාණවත් නොවේ. තව දුරටත්, අපවහන ජලය පහත් බිම් සහිත ප්‍රදේශයට ගලා යෑම අපේක්ෂා කරනු ලබන අතර එම නිසා අවට ඇළ මාර්ග නොමැති වීම හේතුවෙන් එම ජලය ඍජුවම ඇළ මාර්ග වලට පිවිසීමක් සිදු වන්නේ නැත. එබැවින් බාදනයෙන් හා රොන් මඩ මගින් ජල දූෂණයට ඇතිවන බලපෑම එතරම් වැදගත් නොවේ.

8.2.6 ඉදිකිරීම් කාලසීමාවේ දී අක්‍රමවත් (ඒලිමහන් ස්ථාන වල) වැසිකිලි භාවිතය නිසා ජලයට අපද්‍රව්‍ය එකතු වීමට ඇති ඇති හැකියාව

ව්‍යාපෘති ස්ථානය පාසලේ විවෘත ස්ථානයක පිහිටා ඇති හෙයින් අපද්‍රව්‍ය එකතු වීමට ඇති හැකියාව අවම වේ.

8.2.7 පහළ ගංඟා ප්‍රදේශයේ ජලය භාවිත කරන්නන්ට සිදුවන බලපෑම

ඉදිකිරීම් ස්ථානයට සමීපව ඇළ මාර්ග නොතිබෙන බැවින් එයින් ඇති වන බලපෑම ඉතා සුළු වනු ඇත.

8.2.8 සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ගැටළු

කසළ, ආහාර අපද්‍රව්‍ය හා ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය වැනි උත්පාදනය වන විවිධ සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම හෝ ගබඩා කර තැබිය හැක. පාසැල තුළ හා පාසැල අවට සෑම අපද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම හෝ බැහැර කිරීම පාසල් සිසුන්ට අපහසුතාවයන් ඇති කරවන අතර, කාණු අවහිර වීම නිසා ජලය මගින් බෝවන රෝග වැළඳීමේ අවස්ථාවන් ඇත. අපද්‍රව්‍ය මගින් පස දූෂණය විය හැකි අතර, ඉදිකිරීම් කාලය තුළ නිසි ලෙස අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් නොමැති වුවහොත්, විවිධ පාරිසරික බලපෑම් ඇති විය හැකිය. එම නිසා සන අපද්‍රව්‍ය නිසි ලෙස කළමනාකරණය කිරීමෙන් පරිසරයට වන අවම බලපෑම ඉතා වැදගත් වේ.

8.2.9 වායු දූෂණය හා සම්බන්ධ ගැටළු

වායු දූෂණයට දායක වන ඉදිකිරීම් ක්‍රියාකාරකම් වනුයේ: ව්‍යාපෘති භූමිය සැකසීම, ඩීසල් එන්ජින් යොදා කැනීම් කටයුතු සිදු කිරීම, ගිනි තැබීම සහ ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය කිරීම, ඉදිකිරීම් අතරතුර භාවිත කරන සහ ඉවතලන විෂ සහිත ද්‍රව්‍ය (පිපිරුම් රසායන ද්‍රව්‍ය) භාවිත කිරීම, කොන්ක්‍රීට්, සිමෙන්ති, ලී, ගල්, සහ සිලිකා වැනි ද්‍රව්‍ය වලින් ද අධික ලෙද වායු දූෂණයට හේතු වන දූවිලි හා වායු දූෂණ කාරක ඇති කරයි. පාසැල් වේලාවන්හි දී අධික ලෙස වායු දූෂණ ක්‍රියාකාරකම් සිදු වුවහොත් පාසල් ළමුන්ට මෙයින් සිදු වන බලපෑම ඉතා වැදගත් වේ. සංවේදී අංග (මගීන්, පංති කාමරවල සිටින සිසුන්) ඉදි කිරීම් ස්ථානය සමීපයේ පිහිටා ඇති බැවින් දූවිලි හා දුමාර මගින් සිදු වන වායු දූෂණය සැලකිය යුතු ය.

8.2.10 ඉදිකිරීම් වලදී ඇතිවන ශබ්දය දූෂණය, කම්පන, පිපිරීම් වැනි තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ගොඩනැගිලි වලට හා යටිතල පහසුකම් වලට සිදුවිය හැකි හානි

ඉදිකිරීම් උපකරණ වලින් ශබ්ද සහ කම්පන ඇති වීම සාමාන්‍ය තත්ත්වයකි. විහාරස්ථානය හා පාසලේ පන්ති කාමර ආසන්නයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුවන බැවින් අධික ශබ්දයෙන් වන බලපෑම පිළිබඳව අවධානය යොමුකළ යුතුය. තවද, ව්‍යාපෘති ස්ථානයේ සිට මීටර් 100ක් පමණ ඇතුළත නිවැසියන් සහිත නිවාස කිහිපයක්ම පිහිටා ඇත. යන්ත්‍රෝපකරණවලින් ජනනය වන ශබ්දය මගින් විහාරස්ථානයේ ආගමික කටයුතු වලට බාධා පැමිණිය හැක. එබැවින් මෙම ඉදිකිරීම් භූමියේ යන්ත්‍රෝපකරණ වලින් නිකුත් වන අධික ශබ්දය කෙරෙහි අවධානය යොමුකළ යුතුය.

බර යන්ත්‍රෝපකරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් ඇතිවන කම්පනය විහාරස්ථානයේ ගොඩනැගිලිවලට බලපෑම් ඇතිකරයි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බිත්ති පුපුරායාම හා කඩා වැටීම වැනි ව්‍යුහාත්මක බලපෑම් සිදුවිය හැක. එබැවින් මෙම ව්‍යාපෘති ස්ථානයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු වලින් සිදුවන කම්පන කම්පන බලපෑම් පිළිබඳව විශේෂ අවධානය යොමුකළයුතු වේ.

8.2.11 වැඩබිමේ සේවකයින් හා අවට ප්‍රදේශවාසීන් අතර ඇතිවිය හැකි නොසන්සුන් තත්ත්වයන්

මෙම ස්ථානයේ ඉදිකිරීම් සිදු කරනු ලබන කම්කරුවන් විවිධ සමාජ පසුබිම හා දරිද්‍රතාවයන්ට යටත්ව විවිධ භූගෝලීය ප්‍රදේශ වල සිට පැමිණි පිරිස් වේ. සාමාන්‍යයෙන් ඔවුන් සිටින්නේ දුර්වල අධ්‍යාපනික හා සමාජ පසුබිමක ය. එබැවින් පහත දැක්වෙන පරිදි පාසල හා නේවාසිකයන් අතර ඇති වන ගනුදෙනු හේතුවෙන් සමාජ ගැටලු රාශියක් ඇති වී ඇත.

- මත්ද්‍රව්‍ය, මත්පැන්, ලිංගික අපයෝජන, ජාවාරම්, විවිධ අපරාධ වැරදි සහ නුසුදුසු හැසිරීම් රටා පිළිබඳව පාසැල් ළමුන් දැනුවත් කිරීම.
- පාසැල් වැඩ කටයුතු සඳහා බාධාවන් වීම
- පාසල් භූමියට අනවසර පිවිසුම්
- දරුවන්ට උසුළු විසුළු කිරීම හා හිරිහැර කිරීම
- දරුවන් හා දෙමව්පියන් සමග ගැටුම් ඇති වීම
- සිතේ එකඟ බවකින් තොරව දරුවන් අධ්‍යාපනයේ යෙදීම
- දූෂිත ගනුදෙනු සඳහා දරුවන් හා දෙමව්පියන් පෙළඹවීම
- අවිධිමත් ලෙස ළමා ශ්‍රමය ලබා ගැනීම
- විහාරස්ථානයේ දායකයින් හා බැතිමතුන් සමග විවිධ ආරවුල් ඇති වීම
- ශ්‍රම බලකාය මගින් පාසලේ හා විහාරස්ථානයේ සනිපාරක්ෂක පහසුකම් භාවිතා කිරීම

එවැනි ගැටලුවලට සම්බන්ධ වන කම්කරුවන් දුර්ලභ වුවද සමහර අවස්ථාවන් නොසලකා හැරිය නොහැකිය. එමනිසා, මෙම ව්‍යාපෘති ස්ථානයේ සමාජ සහ ප්‍රජා ගැටළු අභියෝගයන් වැදගත් වනු ඇත.

8.2.12 සේවක නේවාසික කඳවුරු සහ අනෙකුත් ස්ථානීය අවශ්‍යතාවයන්

ඉදිකිරීම් කටයුතු වෙනුවෙන් පැමිණෙන කම්කරුවන්ගේ තාවකාලික නේවාසික ස්ථාන බොහෝවිට ව්‍යාපෘති භූමියට ඉතා ආසන්නයේ ඉදිකරගනු ඇත. ඇතැම්විට කොන්ත්රාත්කරු ආසන්නයේ ඇති නිවසක් කුලී පදනම මත ලබා ගැනීමට පෙළඹෙනු ඇත. තාවකාලික නේවාසික ස්ථාන සාමාන්‍ය ජනතාව වාසය කරන ගම්මානය තුළින් සපයා ගැනීමට යොමුවනු ඇත. විධිමත් කඳවුරු කළමනාකරණ ක්‍රමවේද අනුගමනය නොකළහොත් කම්කරු ගැටළු, පොදු පහසුකම් හුවමාරු කරගැනීමේදී නොසන්සුන් තත්ත්වයන්, ඔවුන් අතර ඇතැම් සමාජ ගැටළු හා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ ගැටළු ඇතිවීමට ඇති ඉඩකඩ ඉහළය.

තාවකාලික නේවාසික ස්ථාන ව්‍යාපෘති භූමියට ඉතා ආසන්නයේ ඉදිකරණු ලැබුවහොත් සන අපද්‍රව්‍ය, අක්‍රමවත් මල අපවහන පද්ධති කළමනාකරණය පිළිබඳව ගැටළු ඇති විය හැකිය. එබැවින් එවැනි තත්ත්වයන් පිළිබඳව අවධානය යොමුකළ යුතුය.

8.2.13 දේශවාසීන් වැඩබිමට පිවිසීම හේතුවෙන් ඔවුන්ට මුහුණඅතරතුර ප්‍ර ඉදිකිරීම් දීමට සිදුවිය හැකි අවධානම් තත්ත්වයන්

මෙම ස්ථානයේ කැණීම් යන්ත්‍ර, පටවනයන්, ට්‍රැක් රථ ආදිය භාවිතා වේ. එබැවින් පාසල් ළමුන් හා සාමාන්‍ය ග්‍රාමීය ජනතාව ගමන් කරන පාසල ආසන්නයේ මෙම යන්ත්‍ර සහ බර වාහන භාවිතා කරනු ඇත. තවද එම යන්ත්‍රෝපකරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අධි බලැති වෝල්ටීයතා සැපයුම් භාවිතා කරනු ලබයි. ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය වන ලෝහ,වානේ වැනි අමුද්‍රව්‍ය අනිසි ලෙස ගබඩා කිරීම සහ හැසිරවීමේදී හානිකර තත්ත්වයන් ඇති විය හැක. පාසල් ළමුන් මෙම යන්ත්‍රෝපකරණ කෙරෙහි ආකර්ෂණය වන බැවින් ව්‍යාපෘති ස්ථානයේ කාර්යමණ්ඩලයේ නිසි අවබෝධයක් නොමැතිව ඔවුන් වැඩ බිමට ඇතුළු විය හැකි අතර නොදැනුවත් ලෙස ඔවුන්ගේ ඇතුල් වීම සහ යන්ත්‍රෝපකරණ නොසැලකිලිමත් ලෙස ක්‍රියාකරවීම නිසා පාසල් සිසුන්ට හදිසි අනතුරු සහ මාරාන්තික අනතුරු සිදු විය හැකිය. එම නිසා එමගින් පාසල් සිසුන්ට ඇති අවදානම ඉතා වැදගත් ය.

8.2.14 පුපුරණ ද්‍රව්‍ය සහ එවැනි වෙනත් අනතුරුදායක ද්‍රව්‍ය හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි අවධානම් තත්ත්වයන් අවදානම් සහිත බැවුමේ විශාල ගල් නොමැති වීම නිසා පාෂාණ පිපිරුම සැලකිය යුතු ලෙස ඉස්මතු නොවේ.

8.2.15 ඉදිකිරීම් කටයුතු හා මහජන ආරක්ෂාව : මාර්ගය භාවිතා කරන මගීන්ට ඇති අවධානම

ඉදිකිරීම් කටයුතු අතර තුර වැඩබිමට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය කිරීම සහ අනෙකුත් කටයුතු සඳහා විශාල ට්‍රැක් රථ, බ්‍රැල්ඩෝසර් වැනි බර යන්ත්‍රෝපකරණ අවට ප්‍රදේශය තුළ ගමන් කරනු ඇත. මෙමගින් මාර්ගය භාවිතා කරන මගීන්ට අවධානම් තත්ත්වයන් අතිවිය හැක. වඩාත්ම අනතුරුදායක කණ්ඩායම වනුයේ පාසල් සිසුන් වන අතර 8.2.13 හි සඳහන් පරිදි ඔවුන් අවධානමට නිරාවරණය වනු ඇත.

8.2.16 ව්‍යාපෘති කාල සීමාව තුළ සේවක ආරක්ෂාව

මෙහිදී විශාල ඉදි කිරීමේ යන්ත්‍ර සීමිත වැඩ අවකාශයක දී භාවිත කරනු ලැබේ. වාහන හා ඉදිකිරීම් යන්ත්‍රෝපකරණවලින් අනතුරට ලක් වීමේ අවදානම ඕනෑම ඉදිකිරීම් ස්ථානයකට පොදු වුවකි. කොන්ත්‍රාත්කරුවන් ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා බාලවයස්කාර කම්කරුවන් (ළමයින්) යෙදවීමෙන්, ඔවුන්ට බරපතල අනතුරු හා තුවාල සිදුවීමේ අවදානමක් ඇත.

9. මහජනතාව, අනෙකුත් පාර්ෂවකරුවන් වෙනුවෙන් පවත්වා ඇති හෝ පැවැත්වීමට නියමිත උපදේශන සේවාවන්

කලවාන ගාමිණී මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයේ නියෝජ්‍ය විදුහල්පති අශෝක නන්දසිරි මහතා, ස්ථානය නිරීක්ෂණය සඳහා පැමිණි අවස්ථාවේදී උපදෙස් ලබා දීමක් සිදුකළේය. එතුමාගේ ප්‍රකාශයට අනුව, බෞද්ධ විහාරස්ථානයේ තාවකාලික ගොඩනැගිල්ලක් තුළ පාසලේ ප්‍රාථමික පන්ති පැවැත්වීමට සිදු වීමෙන් ඔවුන් ගැටළු වලට මුහුණ පා සිටී. පංති, විහාරය තුළ දිගටම පවත්වාගෙන යාමෙන් විහාරයේ ආගමික කටයුතු

කෙරෙහි ඇති වන බාධාවන් හේතුවෙන් විහාරස්ථානයේ විහාරාධිපති හිමියන් විසින් ඒ සඳහා අකමැත්ත ප්‍රකාශ කර තිබේ. පහ ශ්‍රේණිය පන්ති හා ඉංග්‍රීසි විෂයට අදාළ තෙමහල් ගොඩනැගිල්ලේ සිදු කරන ක්‍රියාකාරකම් ද වැසි සාමය තුළ නතර කර ඇති බව ඔහු තවදුරටත් ප්‍රකාශ කර සිටියේය. එබැවින් මෙය පාසලේ කාර්ය සාධනයට බලපෑම් ඇති කරනු ලබයි. (යොමුව : ඇමුණුම II - උපදේශන ඡායාරූප)

9.1 අදාළ පාර්ශවකරුවන් සමග පැවති උපදේශන සේවාවන් වලදී ඇති වූ එකඟතාවයන් හා නිර්දේශයන් (යොමුව: ඇමුණුම III)

10. විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම්ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ විශේෂිත : යාමාර්ග හෝ මැදිහත්වීම්ක්‍රීඅවශ්‍ය වන සමාජපාරිසරික බලපෑම් හෝ අවදානම් ඇතිවන අංශයන් ,

10.1 ජලය හෝ තෙත් බිම් සඳහා වන බලපෑම් .(එකතු වීමෙන් සිදුවන ගැටළුවාඅපද ඇල මාර්ග වල) පිළිසකර කිරීම තුළත් දිගුකාලීන බලපෑම් සහ වියහැකි බලපෑම සහ අවදානම් / නායයාම් ස්ථානයේ ඉදිකිරීම තත්ත්වය

වැඩ බිමෙහි ක්‍රියාකාරකම් මෙම ස්ථානයට පමණක් සීමා කර ඇති හෙයින් එබැවින් බැවුමෙන් ඇති වන බාධා විශාල නොවන අතර, බාදනය වීම හා ජල දූෂණය මෙම ස්ථානයේ එතරම් වැදගත් නොවේ.

10.2 බාදන ක්‍රියාවලිය ආශ්‍රිත බලපෑම් හා ගංඟා පතුලේ සිදුවන වෙනස්වීම්

අසල ඇළ මාර්ග නොමැති බැවින් බලපෑම ඉතා අවම වේ.

10.3 ප්‍රවාහන හා යටිතල පහසුකම් වලට සිදුවන බලපෑම දුම්රිය විශේෂයෙන් තාවකාලිකව පිවිසුම් මාර්ග හා) මාර්ග අහිමි වීම, වාහන තදබදය)

මාර්ගය කුඩා වීම නිසා ගමනාගමනයට සැලකිය යුතු ලෙස බාධාවක් ඇති විය හැකිය. කෙසේ වෙතත්, ආගමික කටයුතු සඳහා පාසල් කාලයේදී බාධා වීම් ඇති වනු ඇත (පෝය දින). එහෙත්, බලපෑම් බොහෝ දුරට එම ප්‍රදේශයට පමණක් සීමා වී ඇත.

10.4 පොදු සේවා සැපයීමේදී පහළ ප්‍රදේශයට සිදුවන බලපෑම (ජල සැපයුම අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම, විදුලිය සැපයීම, ආදිය)

පහළ බැවුමේ පාසල් ගොඩනැගිල්ල අසල ජල පොම්පයක් රඳවා ඇති අතර නිසි ලෙස අවධානය නොලැබුණ හොත් යන්ත්‍රෝපකරණ මෙහෙයුම් වලදී සුළු ලෙස බලපෑමට ලක් විය හැකිය. එසේම කසල, බැහැර කිරීමේ හේතුවෙන් අපද්‍රව්‍ය එම ජලයට එකතු විය හැක.

10.5 ඉදිකිරීම් භූමියට ආසන්නව ඇති ඉහළ හා මධ්‍ය වශයෙන් අවධානම් අතිවිය හැකි නිවාස (ඉහළ බැවුමේ, පහළ බැවුමේ සහ පහළ ගංඟා ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව)

මෙම ස්ථානයේ කැණීම් යන්ත්‍ර, පටවනයන්, ට්‍රක් රථ ආදිය භාවිතා වේ. එබැවින් පාසල් ළමුන් හා සාමාන්‍ය ග්‍රාමීය ජනතාව ගමන් කරන පාසල ආසන්නයේ මෙම යන්ත්‍ර සහ බර වාහන භාවිතා කරනු ඇත. තවද එම යන්ත්‍රෝපකරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අධි බලැති වෝල්ටීයතා සැපයුම් භාවිතා කරනු ලබයි. ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය වන ලෝහ ,වානේ වැනි අමුද්‍රව්‍ය අනිසි ලෙස ගබඩා කිරීම සහ හැසිරවීමේදී හානිකර තත්ත්වයන් ඇති විය හැක. පාසැල් ළමුන් මෙම යන්ත්‍රෝපකරණ කෙරෙහි ආකර්ෂණය වන බැවින් ව්‍යාපෘති ස්ථානයේ කාර්යමණ්ඩලයේ නිසි අවබෝධයක් නොමැතිව ඔවුන් වැඩ බිමට ඇතුළු විය හැකි අතර නොදැනුවත් ලෙස ඔවුන්ගේ ඇතුල් වීම සහ යන්ත්‍රෝපකරණ නොසැලකිලිමත් ලෙස ක්‍රියාකරවීම නිසා පාසල් සිසුන්ට හදිසි අනතුරු සහ මාරාන්තික අනතුරු සිදු විය හැකිය. එම නිසා එමගින් පාසල් සිසුන්ට ඇති අවදානම ඉතා වැදගත් ය.

10.6 නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කළ යුතු ප්‍රදේශය තුළ පිහිටා ඇති ව්‍යාපාර, කෘෂිකාර්මික බිම් සහ අනෙකුත් ස්ථාන
මෙම ප්‍රදේශයේ ඉතා ඉක්මනින් ඉවත්කරගතයුතු විශේෂිත ව්‍යාපාර හෝ කෘෂිකාර්මික බිම් නොමැති බැවින් සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති නොවේ

10.7 නාය ස්ථානයට අසලින්ම පිහිටා ඇති ව්‍යාපාර, කෘෂිකාර්මික බිම් සහ අනෙකුත් ස්ථාන
මෙම ස්ථානය ආසන්නයේ ව්‍යාපාර හෝ, කෘෂිකාර්මික හෝ වෙනත් කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා ස්ථාන නොමැති බැවින් සැලකිය යුතු බලපෑමක් නොමැත.

10.8 වැඩබිම් තුළට සාමාන්‍ය පුද්ගලයින් ඇතුල් වීමේ හෝ හරහා ගමන් කිරීමේ අවශ්‍යතාව
ව්‍යාපෘති ස්ථානයට සාමාන්‍ය ජනතාවට විශේෂ ක හැරුණු විට වෙනත් අරමුණු සඳහා ඇතුළු වීමට නොහැක. කෙසේ වෙතත් සාමාන්‍ය මිනිසුන්ගේ අනවසර පිවිසුම නිසා විවිධ කාර්යයන් හේතුවෙන්, ක්‍රියාකාරී යන්ත්‍රෝපකරණ, වාහන, විදුලිය හා පුපුරණ ද්‍රව්‍ය භාවිතා වන බැවින් හානි සිදුවිය හැකිය.

10.9 සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ ගැටළු - කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සඳහා වන සම්මත ගිවිසුම් ඉක්මවා යන විශේෂිත H & S (සෞඛ්‍ය හා සුරක්ෂිතතා ක්‍රමවේදයන් තාවයන් අවශ්‍ය)
මෙම ඉදිකිරීම් ස්ථානයට අදාළව පවතින සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ ගැටළු ඕනෑම නායයාම අවම කිරීමේ ස්ථානයකට පොදු වේ. ESMF දී එවන් පොදු E & HS ගැටළු සාකච්ඡා කර ඇත. ඉදිකිරීම් හා ඉංජිනේරු සේවා අවශ්‍යතාවයන් පිළිබඳව සවිස්තරාත්මකව 5: 2003 වගන්තියේ ද ආරක්ෂිත උපකරණ සහ ඇඳුම්:2003 ද වැඩ කරන තත්වයන් සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳව ලන්සු පත්‍රිකාවේ සඳහන් පරිදි දක්වා ඇත.

10.10 ළමා ශ්‍රමය සහ බලහත්කාරී ලෙස ශ්‍රමය යොදා ගැනීම
වැඩ කරන තත්වයන් සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව වක්‍රලේඛනයේ 2003.3 වගන්තියට අනුව ළමා ශ්‍රමය සහ බලහත්කාරී ලෙස ශ්‍රමය යොදා ගැනීම සවිස්තරාත්මකව දක්වා ඇත.

10.11 කම්පන බලපෑම් නිසා ගොඩනැගිලිවල ඉරිතැලීම්
බලපෑමට ලක්වූ ස්ථානය විවිධ උන්නතාංශවල ගොඩනැගිලි සහිත පාසලකි. එහි එක් තනි මහලකින් යුත් ගොඩනැගිල්ලක් බැවුමට කිට්ටුව පිහිටා ඇති අතර තෙමහල් ගොඩනැගිල්ල පිහිටා ඇත්තේ බැවුමේ ඉහළ ප්‍රදේශයේය. අනෙකුත් පාසැල් ගොඩනැගිලි හා නිවාස ඉදිකිරීම් ස්ථානයට ආසන්නව පිහිටා තිබේ. ඉදි කිරීම් කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා බරයන්ත්‍රෝපකරණ මගින් ඇති වන කම්පනය හේතුවෙන් මෙම ගොඩනැගිලි වල ඉරිතැලීම් ඇති විය හැකි අතර එහි බලපෑම වැදගත් වේ.

10.12 ශබ්දය සහ දූවිලි වලට පාසල් සිසුන් නිරාවරණය වීම
ඉදිකිරීම් උපකරණ වලින් ශබ්ද සහ කම්පන අපේක්ෂා කළ හැකි අතර. පංති කාමර ආසන්නයේ ඉදිකිරීම් සිදු කරන බැවින් ශබ්දයේ බලපෑම ඉතා වැදගත් වේ. යන්ත්‍රෝපකරණ මගින් පාසැල් ළමුන් හට අධික සෝෂාවක් මෙන්ම ඔවුන් දූවිලි පරිසරයටද නිරාවරණය විය හැකිය. පාසල් වේලාවන්හිදී ඇති වන ශබ්දයට ළමුන් අවදානය යොමු කරන අතර එම වේලාවන්හිදී ඇති වන ශබ්දය හා දූවිලි උත්පාදන ක්‍රියාකාරකම් වල බලපෑම වැදගත් වේ.

11. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන අනුමැතීන් සහ විරෝධතා නොමැති බව

11.1 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

i. දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ අනුමැතිය

දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයාගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුවට ව්‍යාපෘති යෝජනාව ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුවට පළාතේ මහ ඇමති වරයා හා පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ආයතන ද සහභාගී වනු ඇත. PMU නිලධාරියා මෙම ව්‍යාපෘතිය ඉදිරිපත් කරනු ලබන අතර, ව්‍යාපෘති

තොරතුරු සහ පාරිසරික හා සමාජයීය විවිධ ගැටලු නිරාවරණය කිරීම හා ගැටළු සාකච්ඡා කරනු ඇත. මෙම රැස්වීමෙහි නිර්දේශය ESMP ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සලකා බලනු ඇත.

ii. සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය

කලවාන නගර සභාවෙහි සැලසුම් කමිටු විසින් මෙම ව්‍යාපෘතියට අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.

11.2 අදාළ ස්ථානයේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වන අනුමැතිය

- i. අධ්‍යක්ෂ / පළාත් කාර්යාලය / අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව අනුමත කිරීම
- ii. ව්‍යාපෘති භූමියට ඇතුළු කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය විදුලි බලය සපයා ගැනීමට ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයේ අනුමැතිය ලබාගත යුතුය.
- iii. පාසැල් කළමනාකරණයෙන් අනුමැතිය

11.3 මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු අනුමැතිය

අනුමැතිය අවශ්‍ය නොවේ.

11.4 වෙනත් අනුමැතීන්

- i. භූමි, පාෂාණ හා ඛනිජමය සුන්බුන් ප්‍රවාහනය හා බැහැර කිරීම සඳහා ප්‍රාදේශීය භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශයේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.
- ii. ද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය - භූ විද්‍යා හා පතල් කාර්යාංශයේ අනුමැතිය (අවශ්‍ය වන්නේ නම් පමණි).
- iii. අපද්‍රව්‍ය හා ශාක කොටස් බැහැර කිරීම සඳහා කලවාන ප්‍රාදේශීය සභාවේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.
- iv. පාෂාණ පිපිරවීම සඳහා අවශ්‍ය ස්ථාන සඳහා ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයෙන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් හරහා අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.

11.5 පුද්ගලික ඉඩම් හිමිකරුවන්ගෙන් අනුමැතිය ගැනීම නුකුලව බැඳුණු නීත්‍යා /විරෝධතා නොමැති බව / එකඟතාවයන්

ව්‍යුහයන් ඉවත් කිරීමට, භූමියට පිවිසීමට, ඉදිකිරීම් වැඩ සහ දිගුකාලීන නඩත්තු කටයුතු වල නිරත වීමට කිසිදු බාධාවක් නොකරන බවට පාසලේ අධ්‍යක්ෂක සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය අතර නීත්‍යානුකූලව බැඳී ඇති ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීම. අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා නියමිත නියමිත කාල සටහන 1 වගුවේ දක්වා ඇත.

වගුව 1: අනුමැතීන් ලබා ගැනීම සඳහා නියමිත කාල නියමය

අනුමත කිරීම	මාසය 1				මාසය 2			
	සතිය 1	සතිය 2	සතිය 3	සතිය 4	සතිය 1	සතිය 2	සතිය 3	සතිය 4
ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයෙන් අනුමැතිය අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම ව්‍යාපෘති සාකච්ඡාව අදහස්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම අනුමත කිරීම								
සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම ව්‍යාපෘති සාකච්ඡාව අදහස්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම අනුමත කිරීම								
මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරියේ අනුමැතිය අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම අදහස්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම අනුමත කිරීම								

12. පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම (ESMP)

විශේෂයෙන් අංශ 8 සහ 10 හි හඳුනාගත හැකි බලපෑම් හා අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සහ අවම කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග. මෙය ESMP හි විශේෂිත නිර්දේශ හා අවධානයන් තුළ ඇතුළත් වනු ඇත.

12.1 නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

ව්‍යාපෘති පාදක කරගත් නැවත පදිංචි කිරීමක් නොමැති බැවින් මෙම ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය සඳහා අදාළ නොවේ.

12.2 ජනතාව ඉවත් කිරීම

ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවලියේ දී දැවැන්ත යන්ත්‍රෝපකරණ මගින් ඇතිවන කම්පන නිසා අසල ඇති ගොඩනැගිලි වලට ව්‍යුහාත්මක වශයෙන් හානි සිදු වීමේ බලපෑමක් ඇතිවිය හැක අතර වසා දැමූ ගොඩනැගිල්ල දැනටමත් ඉවත් කර ඇති බැවින් ජීවිත අවදානමක් ඇති නොවේ.

12.3 භානියට පත් භෞතික ව්‍යුහයන්, යටිතල පහසුකම් ඉවත් කිරීම සඳහා ක්‍රියා පටිපාටිය

මෙම ස්ථානය සඳහා අදාළ නොවේ.

12.4 ව්‍යාපෘති කටයුතු හේතුවෙන් දේපල අහිමි වන්දි ඉල්ලාසිටීම් භාණ්ඩ වීම් සඳහා වන- භාවිතයන් -

ව්‍යාපෘති කටයුතු වලදී, වාහන යන්ත්‍රසූත්‍ර එහා මෙහා ගමන් කිරීමෙන් හා කැණීම් කටයුතුවලදී මාර්ග සහ අනෙකුත් ව්‍යුහයන්ට සිදුවන හානි අදාළ විය හැකිය.

12.5 පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර සඳහා මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

- නායයෑම් මගින් ඇතිවන අවදානම ගැන අවට ජනයා හා පාසැල් පාසල් ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම.

- ii. ඉදිකිරීම් අතරතුර දැඩි අවධානයක් ඇති පුද්ගල කණ්ඩායම් වලට විශේෂ දැනුවත් කිරීමක් අවශ්‍ය වේ. කෙටිකාලීන පූර්ව අනතුරු ඇගවීම් (ඉවත් කිරීම්) සහ ඉදිකිරීම් හා ඉඩම් පරිහරණ සම්බන්ධ කටයුතු.

12.6 සැලසුම් මත පදනම් වූ පාරිසරික සමාජ /කළමනාකරණ ක්‍රවේදයන් සලකා බැලීම.

පාරිසරික හා සමාජීය නිර්ණායකයන් අනුගමනය කිරීමෙන් එහි පාරිසරික හා සමාජීය වැදගත්කම මත පදනම්ව පහත කරුණු සලකා බලනු ලැබේ.

වගුව 2: පරිසරය හා සමාජ සලකා බැලීමෙන් කරනු ලබන සැලසුම්කරණය අදියර

අංගය	මෙම ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය සඳහා සලකා බැලීම සඳහා නිර්දේශිත මට්ටම
<p>i. ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සහ සම්පත් ප්‍රශස්ත ලෙස සැලසුම් කරණය</p> <p>ජනාවාස ඉවත් කිරීම සහ ශාක විශේෂයන් ඉවත් කිරීම අවම කිරීම සඳහා වන ව්‍යාපෘති විශේෂිත සැලසුම් සැලකිල්ලට ගත යුතුය. වැදගත් ශාක විශේෂ වාක්ෂලතා අවරණය සමග බැඳී ඇත්නම්, ශාක සංරක්ෂණය සඳහා ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කළ යුතුය</p>	අවම
<p>ii. වාසස්ථාන සම්බන්ධතා සහ සත්ත්ව මංපෙත්</p> <p>ස්ථීර ඉදිකිරීම් සඳහා හෝ ව්‍යාපෘතියට පිවිසීමට හෝ ගැඹුරු කානු පද්ධති ආදිය සඳහා හෝ විශාල වශයෙන් වනාන්තර කොටස් ඉවත් කිරීමට සිදුවන්නේ නම් සැලසුම් තුළ සත්ත්ව වාසස්ථාන අතර සම්බන්ධතා නොබිඳෙන ලෙස සත්ත්ව මංපෙත් වාක්ෂලතා තීරු ආදිය ඇතුළත් විය යුතුය.</p>	අවම
<p>iii. ජල සම්පත් සංරක්ෂණය</p> <p>මෙයට පෘෂ්ඨය හා උප පෘෂ්ඨය යන දෙකම ජලය ලබා ගැනීම අඩංගුවේ. ලබාගත් ජලය සාපේක්ෂ වශයෙන් හොඳ තත්ත්වයේ පවතී නම් හොඳින් සැලසුම් කර මෙම ජලය ශාක වලට සහ අසල්වැසි ප්‍රජාවගේ පානීය සහ අනෙකුත් ජල අවශ්‍යතා සඳහා ලබා දිය යුතුය. වියළි කාලවලදී මෙම ප්‍රදේශයට ජාල හිඟයක් ඇති වන බවද ප්‍රජාව පවසා සිටියේය.</p>	අදාල නොවේ
<p>iv. ජල සැපයුම් අවහිර වීම</p> <p>අවම කිරීමේ බැවුමේ ඇති ජලය තනි පුද්ගල හෝ පොදු ජල සැපයුම් මූලාශ්‍රයක් ලෙස යොදා ගන්නේ නම්, ඉදිකිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් ජල ප්‍රභවයට බලපෑම් ඇති විය හැකිය. එවැනි අවස්ථාවන්හිදී ප්‍රජාව සඳහා විකල්ප ජල ප්‍රභවයක් (තාවකාලික / හෝ ස්ථීර) ඇතුළත් කළ යුතුය.</p>	අවම
<p>v. ස්වභාව සෞන්දර්යාත්මකව ගැලපෙන සැලසුම් සලකා බැලීම</p> <p>සෞන්දර්යාත්මක සංවේදී පරිසර නිර්මාණයේදී ස්වභාවික පරිසරය හා සංකලණය වන එමෙන්ම දෘශ්‍ය අවම වන ලෙස ව්‍යහයන් සැලසුම් කිරීමට සැලකිලිමත් විය යුතුය. ඒ සඳහා සුදුසු ස්ථායී ව්‍යහයන් නිර්මාණය කිරීම සඳහා භූ දර්ශන ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පීන්ගේ සේවය වැදගත් වේ.</p>	අවම

<p>vi. හරිත පාරිසරික ලක්ෂණ සලකා බැලීම</p> <p>පරිසර හිතකාමී සංවේදී වාසස්ථානවල ආපදා අවම කිරීම් බොහොමයක් සිදු කරනු ලබන බැවින්, පරිසර හිතකාමී හරිත සැලසුම් ගැන සැලකිලිමත් වීම වඩාත් උචිතය. උදාහරණයක් ලෙස: බාදනය පාලනය සඳහා දේශීය වෘක්ෂලතා විශේෂ භාවිතා කිරීම, පරිසරයේ විවිධත්වය පවත්වා ගැනීමට විශේෂ ශාක සංයෝජනයන් යොදා ගැනීම. ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂයන් යොදා නොගැනීම.</p>	<p>අවම</p>
<p>vii. සේවකයින් / මගීන් සහ ප්‍රජා ආරක්ෂාව</p> <p>ඉදිකිරීම් අදියර තුළදී නායයෑම් සක්‍රීය වීම සිදු විය හැකි අතර කම්කරුවන්ට සහ මගීන්ට අන්තරාකාරී විය හැකිය. එබැවින් තට්ටු, ආරක්ෂිත දැල් වැනි සැලසුම් කළ ආරක්ෂණ ක්‍රම සැලකිල්ලට ගත යුතුය. පාසලේ සිසුන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ස්ථිර හා තාවකාලික ආරක්ෂිත බිත්ති නිර්මාණයන් පිළිබඳ සැලකිලිමත් විය යුතු අතර ඉදිකිරීම් භූමියේ අනතුරක් සිදු වුව හොත් ඉදිකිරීම් කටයුතු අඩාල වේ.</p>	<p>අධි</p>
<p>viii. බාදනය පාලනය සඳහා වන ක්‍රියාමාර්ගයන්</p> <p>ජල අපවහන කළමනාකරණය තුළදී, ජලය බෝක්කු හරහා අසල ප්‍රවාහවලට ගෙන යනු ලැබේ. වැසි කාලවලදී මෙම ජලාපවහනයෙහි ගලා එමේ වේගය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යා හැකි අතර මෙමගින් ඇළ පතුල සහ ඉවුරු බාදනය විය හැක. එබැවින් සැලසුම් කිරීමේදී අධික ජලධාරාවන් ස්වභාවික ජල මාර්ග වලට වේගයෙන් ගලායාම අවම කිරීම සඳහා බාධකයන් ප්‍රමාණවත් ලෙස යොදා ගැනීමට සැලකිලිමත් විය යුතුය. ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය ආසන්නයේ ඇල මාර්ග සහ බෝක්කු තිබේ නම් ඉහත කරුණු මෙම සැලැස්මෙහි අඩංගු අංගයක් විය යුතුය.</p>	<p>අදාල නොවේ</p>
<p>ix. අවම පසු නඩත්තු කිරීම් සහ සහා මෙහෙයුම් සැලසුම් කිරීම.</p> <p>හානිය අවම කිරීමේ කාර්යයේදී ජලාපවහන කළමනාකරණය සඳහා ගුරුත්ව කාණු වැනි අක්‍රීය ශිල්ප ක්‍රම (අමතර ශක්ති ප්‍රබවයක් අවශ්‍ය නොවන) සලකා බැලිය යුතුය. කාණු ඇහිරී යාම වළක්වා ගැනීම සඳහා නිවැරදි පයිප්ප විෂ්කම්භය, සිදුරු වල විෂ්කම්භ සහ ඇතිරීමේ ආනතිය නිවැරදිව සලකා බැලිය යුතුය. කාණු ජලය ස්වාභාවික දහරාවන්ට එකතු කරවීමට අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, බාදනයට ඔරොත්තු දෙන, රොන් මඩ රඳවා ගැනීමේ පද්ධති ආදී නොයෙක් නඩත්තු ව්‍යුහ සැලසුම් කළ යුතුය. අධික කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ දේශීය කාලගුණික තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දෙන පරිදි ව්‍යුහයන් සඳහා භාවිතා කරන ද්‍රව්‍ය ප්‍රවේශයෙන් තෝරා ගත යුතුය. වානේ ව්‍යුහයන් භාවිතා කිරීමේදී විශේෂයෙන් විබාදන වැලකීමේ තාක්ෂණික ක්‍රම සැලසුම් කළ යුතු අතර සියුම් රොන්මඩ උප නළ මාර්ග වලට කාන්දු වීම වැළැක්වීමට පියවර ගත යුතුය.</p>	<p>අවම</p>

12.7 ඉදිකිරීම් අදියර අතරතුර බලපෑම් අවම කිරීම

12.7.1 ඉදිකිරීම් අදියර තුළ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ අනුකූල වීම සඳහා වන ප්‍රමිතීන්

පාරිසරික සහ සමාජීය බලපෑම් අවම කිරීම හා කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වන ක්‍රියාමාර්ග සාමාන්‍යයෙන් සියලු නායයාම් අවම කිරීමේ ස්ථාන සඳහා පොදු වේ. මෙම බලපෑම් බොහෝ දුරට ඉදිකිරීමේ කටයුතු වල ක්‍රියාකාරීත්වයට හේතු වේ. එබැවින් ඉදිකිරීමේදී වන බලපෑම අවම කිරීම කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ යුතුකමකි. ඉදිකිරීම් අදියරේදී කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ ලංසු පත්‍රිකාවේ ඇතුළත් කර ඇති පාරිසරික සහ සමාජ සහ සෞඛ්‍යය සහ ආරක්ෂණ (ES & HS) කළමනාකරණයට අනුකූලව කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ අවධානය කෙරෙහි විය යුතුද යන්න පිළිබඳව ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය විසින් සකස් කර ඇත. මෙම කොටස සඳහා අදාළ අංශවල ගුණාත්මක බව දැක්වෙන ප්‍රධාන කොටස් පහත දක්වා ඇත. (වගුව 3). විස්තර සඳහා, ESMP ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සඳහා යොමු කළ යුතුය.

කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ඉල්ලුම්පත යටතේ ESMP වැඩ පිළිවෙළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත අතර ඔහුගේ නිපුණතාවයන් පිළිබඳව නිසි ලේඛන ඉදිරිපත් කළ යුතුය. ESMP සඳහා වන පිරිවැය වෙනම වැටුප් අයිතමයක් ලෙස දැක්විය යුතුය. තෝරාගත් ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණ ක්‍රම ප්‍රකාශය ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර PMU ඒකකය එය අනුමත කිරීමට නියමිතය.

වගුව 3: ES & HS සමඟ අනුකූල වීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ අවධානය

යොමු අංකය. ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ESMP	අයිතමය	අදාළ ව්‍යාපෘතියට
2002. පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණය		
2002.2 1)	වැඩ බිම් තුළ ගබඩා කිරීම	අතිශයින්ම වැදගත්
2002.2 2)	ශබ්ද හා කම්පන	අතිශයින්ම වැදගත් (පාසල් භූමිය)
2002.2 3)	ගොඩනැගිලි ඉරි තැලීම් හා හානි සිදුවීම	අතිශයින්ම වැදගත් (ගොඩනැගිලි / නිවාස)
2002.2 4)	අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම	අතිශයින්ම වැදගත්
2002.2 5)	කසළ බැහැර කිරීම	අතිශයින්ම වැදගත්
2002.2 6)	දූවිලි පාලනය	අතිශයින්ම වැදගත්
2002.2 7)	ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය හා අපද්‍රව්‍ය අපද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනයකිරීම	අතිශයින්ම වැදගත්
2002.2 8)	ජලය	අදාළ
2002.2 9)	ශාක හා සත්ව විශේෂ	වැදගත්
2002.2 10)	භෞතික හා සංස්කෘතික සම්පත්	අදාළ
2002.2 11)	පාංශු බාදනය	අදාළ
2002.2 12)	පාංශු දූෂණය	අදාළ
2002.2 13)	Borrowing Earth	අදාළ
2002.2 14)	ගල්වල මෙහෙයුම්	අදාළ නොවේ
2002.2 15)	වාහන සහ යන්ත්‍රෝපකරණ නඩත්තුව (දූෂණය)	අතිශයින්ම වැදගත්
2002.2 16)	මහජනතාවට බාධා කිරීම	අතිශයින්ම වැදගත්
2002.2 17)	උපයෝගීතා සේවා සහ මාර්ගයේ ඇති පහසුකම්	අතිශයින්ම වැදගත්
2002.2 18)	දෘෂ්‍ය පරිසරය වැඩි දියුණු කිරීම	අදාළ
	මූලික සමීක්ෂණ (වාතය, ජලය, ශබ්ද, කම්පන, ඉරි තැලීම් සමීක්ෂණ)	ව්‍යාපෘති විශේෂිත නිරීක්ෂණ සැලැස්මක් යොමු කරන්න

2002.5. පාරිසරික අධීක්ෂණය	ඉදි කිරීම් අතරතුර සමීක්ෂණ (වාතය, ජලය, ශබ්ද, කම්පන, ඉරි තැලීම් සමීක්ෂණ)	ව්‍යාපෘති විශේෂිත නිරීක්ෂණ සැලැස්මක් යොමු කරන්න
	වැඩබිමේ මෙහෙයුම් කාලය තුළ සමීක්ෂණ	විකල්ප
	වාර්තා කිරීම හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම	අදාළ
2003. වැඩ කොන්දේසි සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව (පාසල් සිසුන් සඳහා)		
2003.2	සුරක්ෂිත සංවිධානය සහ සන්නිවේදනය	අනිශ්චිත වැදගත් (පාසල් ළමුන් සහ මගීන්)
2003.3	ළමා ශ්‍රමය හා බලකිරීම	අනිශ්චිත වැදගත් (පාසල් ළමුන් සහ මගීන්)
2003.4	ආරක්ෂක වාර්තා සහ අනතුරු පිළිබඳ දැනුම් දීම	අනිශ්චිත වැදගත් (පාසල් ළමුන් සහ මගීන්)
2003.5	ආරක්ෂක උපකරණ සහ ඇඳුම් පැළඳුම්	අනිශ්චිත වැදගත් (පාසල් ළමුන් සහ මගීන්)
2003.6	ආරක්ෂාව පරීක්ෂා කිරීම	අනිශ්චිත වැදගත් (පාසල් ළමුන් සහ මගීන්)
2003.7	ප්‍රථමාධාර පහසුකම්	අනිශ්චිත වැදගත් (පාසල් ළමුන් සහ මගීන්)
2003.8	සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ තොරතුරු සහ පුහුණුව	අනිශ්චිත වැදගත් (පාසල් ළමුන් සහ මගීන්)
2003.9	යන්ත්‍රෝපකරණ සහ සුදුසුකම් ලත් පුද්ගලයන්	අනිශ්චිත වැදගත් (පාසල් ළමුන් සහ මගීන්)
<p>අදාළ: මෙම වගන්තිය ඕනෑම ව්‍යාපෘති ස්ථානයකට අදාළ පොදු එකක් ලෙස ව්‍යාපෘති ස්ථානය අදාළ වේ</p> <p>අනිශ්චිත වැදගත්: ESMP අදාළව එම ස්ථානයට නිශ්චිතවම ක්‍රියාත්මක වන පරිදි පාරිසරික ක්‍රමවේදයන් සකස් කිරීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරු විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය.</p> <p>ඇතැම් විට අදාළ වේ: ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අදාළ ව්‍යාපෘති ස්ථානයට පිවිසෙන විට මෙම ESMP ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ</p> <p>අදාළ නොවේ: තොරතුරු අනාවරණය වූ කොන්දේසි යටතේ මෙම ව්‍යාපෘති ස්ථානයට අදාළ විය නොහැක</p> <p>විකල්ප: අවශ්‍ය වන්නේ නම් පමණි</p> <p>ස්ථානීය විශේෂිත නිරීක්ෂණ සැලැස්මක්: කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් සඳහන් කර ඇති අධීක්ෂණ අවශ්‍යතා වලට අමතරව ස්ථානීය විශේෂිත නිරීක්ෂණ සැලැස්මෙහි සඳහන් පරිදි කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා බැඳී සිටී.</p> <p>යොමු කිරීම: කොන්ත්‍රාත්කරුවන් ESMP ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා බැඳී සිටී.</p>		

12.7.2 ස්ථානීය හානි අවම කිරීම

වගුව 4: ස්ථානීය ES & HS අවම කිරීම සඳහා ගනු ලබන පියවර

හානි අවම කිරීමේ අයිතමය	ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අදියර	වගකීම
i. ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම ඉදිකිරීම් තුළින් නිපදවෙන කසල පිළිබඳව කොන්ත්‍රාත්කරු විශේෂ අවදානය යොමු කළ යුතුය. එවැනි අපද්‍රව්‍ය ජනනය කළ හොත් ඒවා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය විසින් අනුමත ක්‍රමවේදයකට අනුව සෝදා යාමට ඉඩ නොදී ගබඩා කොට තැබිය යුතුය. එමෙන්ම කිසිදු හේතුවක් මත අපද්‍රව්‍ය පාසල් පරිශ්‍රය අසල තැන්පත් නොකළ යුතුය. එමනිසා කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් කලවාන ප්‍රදේශීය සභාව වෙතින්	ස්ථාන සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම	ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු

නිර්දේශ කරන ස්ථානයකට කසල බැහැර කිරීමට අනුමැතිය ලබාගත යුතුය		
ii. දූවිලි සහ දූවිලි ආවරණ අධික දූවිලි උත්පාදනය වන ක්‍රියාකාරකම්කම් ඉතා සැලකිල්ලෙන් කළ යුතු අතර එවන් අවස්ථාවලදී ප්‍රමාණවත් ලෙස ජලය යෙදීමක් මගින් දූවිලි පාලනයට නිර්දේශ කර ඇත. බැවුමේ පිහිටි පාසලේ ගොඩනැගිලි වල විවෘත වා දොරවල් සුදුසු පරිදි දූවිලි නොඑන ලෙස තිර රෙදි මගින් ආවරණය කිරීම.	ස්ථාන සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම	ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු
iii. ඉදිකිරීම් සඳහා ජලය භාවිතය ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා අනුමත ස්ථානවලින් පමණක් ජලය ලබාගත යුතුය. පාසලට අයත් ජල මාර්ග තුළින් ඉදිකිරීම් සඳහා ජලය ලබා නොගත යුතු අතර එසේ ලබා ගන්නේ නම් අධිකාරියේ අනුමැතිය ලබාගත යුතුය	ඉදිකිරීම	ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු
iv. පාසලේ ප්‍රථමික ගොඩනැගිල්ල අසල වතුර වැංකිය(Water sump) ප්‍රථමික පාසල් ගොඩනැගිල්ල අසල ඇති වතුර වැංකිය ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කිරීමට පෙර සුරක්ෂිත කර ආරක්ෂා කළ යුතුය. මෙම වැංකියට ජලය ගෙන යන නල සම්බන්ධ කර ඇති බැවින් ඉදිකිරීම් යන්ත්‍රෝපකරණ මගින් ඒවාට හානි සිදු විය හැක ,එබැවින් එම නල මාර්ග මග හරවා ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා සැලසුම් සකස් කළ යුතුය. එවැනි සිදුවීමක් මගින් හානි සිදු වී ඇතිනම් නම් ව්‍යාපෘති පිරිවැය මගින් නිවැරදි කළ යුතුය.	ඉදිකිරීම	ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු
v. වැඩ කරන වේලාවන් මෙම ඉදි ඉදිකිරීම් කටයුතු පාසලේ කළමනාකාරිත්වයට අනුකූලව සිදුවිය යුතු අතර ශබ්ද කම්පන හා දූවිලි ජනිත වන ක්‍රියාකාරකම් පාසල් වේලාවෙන් පසුව සිදු කළ යුතුය. විභාග කාලවලදී එම කටයුතුවලට බාධා (ශබ්ද හා කම්පන මගින්)ඇති වන ක්‍රියාකාරකම් සිදු නොකළ යුතුය. රාත්‍රී කාලය තුළ ව්‍යාපෘති කටයුතු සිදු කරන්නේ නම් ඒ සඳහා සුදුසු ආරක්ෂණ ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කළ යුතුය.	ඉදිකිරීම	ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු
vi. අනතුරු ඇඟවීම පහළ බැවුමේ ඇති පාසැල් ගොඩනැගිල්ල ඉදි කිරීමේ අදියරේදී ඉවත් කළ යුතුය. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවන් වලදී ඉහළ බැවුමෙහි ඇති ගොඩනැගිල්ලට සිදු වන හානිය අවම වුවත් අධික වැසි කාලයේදී ගොඩනැගිල්ලට හානි සිදු විය හැකි ක්‍රියාකාරකම් සිදු නොකළ යුතුය. එබැවින් වැසි කාලවලදී ජා.ගො.ප.ස. අනතුරු ඇඟවීම් වලට ස් අනුව පාසැල් කළමනාකරණය ක්‍රියා කිරීම සුදුසු වන අතර වැසි කාලය තුළ පාසල් ක්‍රියාකාරකම් අත්හිටුවීම වඩා සුදුසුය.	ඉදිකිරීම	PMU හි E & S ඒකකය
vii.පාසල් දරුවන්ගේ ආරක්ෂාව පහත සඳහන් පරිදි පාසල් දරුවන්ට ඇති විය හැකි ගැටලු පිළිබඳව පාසල් කළමනාකරණය ප්‍රමාණවත් ලෙස දැනුවත් කළ යුතුය i. මත්ද්‍රව්‍ය , මත්පැන්, ලිංගික අපයෝජන, ජාවාරම් , විවිධ අපරාධ වැරදි සහ නුසුදුසු හැසිරීම් රටා පිළිබඳව පාසැල් ළමුන් දැනුවත් කිරීම. ii. පාසල් භූමිය තුළට අනවසර පිවිසීම iii. දරුවන්ට උසුළු විසුළු කිරීම හා හිරිහැර කිරීම	ඉදිකිරීම	PMU හි E & S ඒකකය කොන්ත්‍රාත්කරු

- iv. දරුවන් හා දෙමාපියන් සමග රණ්ඩුවීම
- v. සිතේ එකග බවකින් තොරව දරුවන් අධ්‍යාපනයේ යෙදීම
- vi. දුෂිත ගනුදෙනු සඳහා දරුවන් හා දෙමව්පියන් පෙළඹවීම
- vii. අවිධිමත් ලෙස ළමා ශ්‍රමය ලබා ගැනීම
- viii. විභාස්ථානයේ දායකයින් හා බැතිමතුන් සමග විවිධ ආරවුල් ඇති වීම
- ix. ශ්‍රම බලකාය මගින් පාසලේ හා විභාස්ථානයේ සනීපාරක්ෂක පහසුකම් භාවිතා කිරීම

PMU හි ES ඒකකය මගින් ඉහත සඳහන් ගැටළු සම්බන්ධයෙන් පාසැල් කළමනාකරණය පූර්ණ දැනුමක් ලබා ගත යුතුය. සෑම ගැටළුවක්ම නිසි ලෙස සන්නිවේදනය කිරීම හා පාසැල් කළමනාකරණය සමග ප්‍රමාණවත් ලෙස සාකච්ඡා කළ යුතුය. එමෙන්ම PMU ආයතනය මගින් පාසැල් කළමනාකරණයෙන් පහත දැක්වෙන ඉල්ලීම් ක්‍රියාත්මක කරන ලෙස ඉල්ලා සිටිනු ලැබේ.

- i. සිසුන් සහ දෙමාපියන් ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම
- ii. දරුවන්ට බලපෑම් ඇති කළ හැකි සමාජ ගැටළු
- iii. ශ්‍රම බලකාය සමග දරුවන්ගේ හැසිරීම හා ශ්‍රම බලකාය සමග ක්‍රියා කිරීම් අධීක්ෂණය කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම.
- iv. ව්‍යාපෘතියට අදාලව ඕනෑම පැමිණිල්ලක් ලබාගැනීම සඳහා පාසැල් ප්‍රදේශයේ රහසිගත තොරතුරු ලබා ගැනීමේ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම
- v. කරදරකාරී කම්කරුවන්ට දඩුවම් කිරීම හෝ ඉවත් කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීම
- vi. ව්‍යාපෘතිය හා, එමගින් ඇතිවන බාධා කිරීම්, ගබඩය හා දුටිලි පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් අවබෝධයක් විභාගයේ හිමියන්ට ලබා දීම.
- vii. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා හිමියන්ගේ කැමැත්ත ලබා ගැනීම සඳහා අර්ථවත් උපදේශන පැවැත්වීම සහ ඉදිකිරීම් අදියර තුළ පැන නැගිය හැකි ගැටුම් පාලනය කිරීම සඳහා වේදිකාවක් සැකසීම

ව්‍යාපෘතියේ ශ්‍රම බලකාය පාසලේ දරුවන් සමග නිසි ලෙස කළමනාකරණය කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳව කොන්ත්‍රාත්කරු දැනුවත් කළ යුතු අතර කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ ශ්‍රම බලකාය සඳහා පහත දැක්වෙන කරුණු ඉදිරි පත් කර ඇත.

- i. නිසි දැනුවත්භාවය, අධ්‍යාපනය , අධීක්ෂණය හා දඩුවම් කිරීම.
- ii. පාසැල් පරිශ්‍රයට සේවකයින්ට ඇතුල් නොවිය හැකි පරිදි ව්‍යාපෘති කලාපය නිර්ණය කිරීම
- iii. සේවකයන් හට පාසැලේ ජල මූලාශ්‍ර භාවිතා කිරීමට නොහැක
- iv. සේවකයනට පාසැලේ සනීපාරක්ෂක පහසුකම් භාවිතා කිරීමට නොහැක
- v. කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් කිසියම් ආකාරයක ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධ කටයුතු (සෘජු / වක්‍ර) සඳහා ළමුන් සහභාගී කර ගත නොහැක
- vi. යන්ත්‍රෝපකරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී බර යන්ත්‍රෝපකරණ ක්‍රියාකරුවන් අතිශය ප්‍රවේසම් විය යුතු අතර එමගින් අනතුරු සිදුවිය හැකි වනු ඇත.
- vii. අවදානම් කලාපවල බර යන්ත්‍රෝපකරණ සහ වාහනවල ගමනාගමනය පිළිබඳ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම කිරීම සඳහා පූර්ණ කාලීන මුරකරුවෝ සිටිය යුතුය

<p>වෙනත්</p> <p>i. ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයට පාසල් සිසුන්ට ඇතුළු වීම තහනම් බව ඇගවීමට ඇතුළු වීම තහනම් / අන්තරාය සංඥා හා ස්ථාපිත කිරීම හා අධීක්ෂණය කිරීම</p> <p>ii. පෝය දිනවලදී හා ආගමික වතාවත් සිදු කරන විට ඉදිකිරීම් කටයුතු නවතා දමන්න</p> <p>iii. ළමුන්ට විදුලි සැර වැදීම වැනි අනතුරු වලින් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා PMU විසින් අනුමත කරන ලද නිසි ආරක්ෂණ පියවර මගින් විද්‍යුත් රැහැන් පද්ධති සකස් කළ යුතුය.</p> <p>iv. PMU විසින් අනුමත ස්ථාන වල වාහන නැවැත්වීම හා ගබඩා කිරීම</p>		
--	--	--

13. ව්‍යාපෘති ස්ථානය අධීක්ෂණය කිරීම

ඉදිකිරීම් අදියර තුළ පහත සඳහන් අධීක්ෂණ සැලැස්ම නිර්දේශ කර ඇත

වගුව 5: පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණ සැලසුම; ඉදිකිරීම් අදියර

අධීක්ෂණ අවශ්‍යතා	පරාමිතීන්	පරීක්ෂා කළයුතු වාර ගනන
මූලික නිරීක්ෂණ	ඉහළ අවදානමක් සහිත පාසල් ගොඩනැගිලි දෙකෙහි පූර්ව ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණය	එක් වරක් *
	ව්‍යාය ගුණාත්මකභාවය: අංශු	එක් වරක් *
	භූ කම්පන	එක් වරක් *
	පසුබිම් ශබ්දය මැනීම	එක් වරක් *
ඉදිකිරීම් අතරතුර	අධි අවදානම් පාසල් ගොඩනැගිලි පිළිබඳ ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණය	ඉදිකිරීම් තුළදී සැලකිය යුතු විස්ථාපන(ඇත් වීම)පවතී **
	භූ කම්පන	කැණීම් යන්ත්‍රෝපකරණ, පිපිරවීම, හෝ භූ කම්පන ජනනය කරන ඕනෑම ක්‍රියාවක දී *
	භූ කම්පන	අධික සෝෂාකාරී අවස්ථාවලදී මාසයකට වරක් *
	වායු ගුණාත්මක අංශු	මසකට වරක් *
වායු විමෝචනය	අදාළ සියලු යන්ත්‍රෝපකරණ / වාහන ක්‍රියාත්මක වන පරිදි විමෝචන පාලන පරීක්ෂණ සහතිකය තිබිය යුතුය - උපදේශකයාගේ ව්‍යාපෘති ස්ථානය ES විසින් පරීක්ෂා කළ යුතුය	
නිරීක්ෂණ ආයතනය	<p>* ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණය හැර අනෙකුත් සියලුම පරාමිතීන් අධ්‍යයනය සඳහා මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරියේ ලියාපදිංචි ස්වාධීන නිරීක්ෂණ ආයතනයක් යොදා ගත යුතුය.</p> <p>** PMU අනුමත ආයතනයක් මගින් ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණය පැවැත්විය යුතුය</p>	
අවශ්‍යතා වාර්තා කිරීම	<p>ඉහළ අවදානමක් සහිත නිවාස වල ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණය - වෘත්තිමය වාර්තාවක් භූමි කම්පන - යන්ත්‍රෝපකරණ , ඉදිකිරීම් ක්‍රියාකාරකම් සහ වාහන වල චලනයන් සඳහා CEA හි කම්පන පිළිබඳ අන්තර් ප්‍රමිතීන්</p> <p>පසුබිම් ශබ්දය මැනීම - අතිරේක ගැසට් අංක 924.1, මැයි 23, 1996, මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය</p> <p>වායු ගුණාත්මක (අංශු පරීක්ෂාව)- 2008 අගෝස්තු මස 15 වන දින අංක 1562/22 දරන අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනය යටතේ ජාතික පරිසර උෂ්ණත්ව තත්ත්වයන් - මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය.</p>	

14. දුක් ගැනවිලි වලට සවන් දීම

පහත සඳහන් විය හැකි බලපෑම් සඳහා විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් මෙම ව්‍යාපෘතියේ දුක්ගැනවිලි විසඳීමේ යාන්ත්‍රණය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා උපදේශකවරුන් වන ES නිලධාරියා වගබලා ගත යුතුය. (අ) විහාරාධිපති හිමි ආ) අසල නිවාසවල පදිංචිකරුවන්. (යොමුකිරීම: දුක්ගැනවිලි විසඳීමේ යාන්ත්‍රණය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා නිර්දේශිත ක්‍රියා පටිපාටිය සඳහා පරිසර හා සමාජ කළමනාකරණ රාමුව). එසේම, විහාරස්ථානය තුළ දුක්ගැනවිලි ලිඛිතව ඉදිරිපත් කිරීමට ඒවා බහාලන පෙට්ටියක් තබා ගැනීම නිර්දේශ කර ඇත

15. තොරතුරු අනාවරණය කිරීම

පහත දැක්වෙන ආයතන සහ සංවිධාන අනුව ලකුණු කරන ලද ආකෘති මගින් ES තොරතුරු අනාවරණය කිරීමට PMU හි වගකීම වේ.

වගුව 6: තොරතුරු අනාවරණය කිරීමේ යෝජිත සැලැස්ම

තොරතුරු	යෝජිත ආයතන	තොරතුරු අනාවරණය කිරීමේ ක්‍රමවේදය
i. ව්‍යාපෘති සැලැස්ම (ස්ථානීය තොරතුරු, සැලසුම, ක්‍රියාත්මක කිරීමේ විධිවිධාන)	දිස්ත්‍රික් මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, DFC, DWLC, දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය, ප්‍රාදේශීය ලේකම්, RDA, රාජ්‍ය ඉඩම් හිමියන්, අනෙකුත් දිස්ත්‍රික මට්ටම් නියෝජිතයන්, ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, AIIB	රැස්වීම්, දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුව, ගිවිසුම්, අනුමැතීන් සහ කැමැත්ත සඳහා අත්සන් කිරීම සඳහා අදාළ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම.
ii. පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම	දිස්ත්‍රික් මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, DFC, DWLC, AIIB, පාසලේ විදුහල්පති	රැස්වීම්, දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුව, ගිවිසුම්, අනුමැතීන් සහ කැමැත්ත සඳහා අත්සන් කිරීම සඳහා අදාළ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම
iii. ප්‍රගති වාර්තා (මූලික හා ඉදිකිරීම් කාලය තුළ)	දිස්ත්‍රික් මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, DFC, DWLC, AIIB සහ අදාළ පාර්ශ්වයන් සුදුසු පරිදි	ප්‍රගති රැස්වීම්, විශේෂ රැස්වීම්, අදාළ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
iv. පාරිසරික අනුකූලතා සේවකයින් සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව සඳහා ස්ථාන පරීක්ෂා කිරීම	දිස්ත්‍රික් මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, DFC, DWLC, RDA, ප්‍රාදේශීය ලේකම්, පොලිස්, රාජ්‍ය ඉඩම් හිමියන්, ගාම නිලධාරී, දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය NBRO, AIIB හා අදාළ පාර්ශ්වයන්	ලිඛිත හා වාචික සන්නිවේදනය, අදාළ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
v. එ.ජා.ර.ස.ට අදාළ තීරණ හා ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම්	දිස්ත්‍රික් මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, DFC, DWLC, RDA, ප්‍රාදේශීය ලේකම්, පොලිසිය, රජයේ ඉඩම් හිමියන්, ග්රාම නිලධාරී, දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය NBRO, AIIB	රැස්වීම්, අදාළ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
vi. දුක් ගැනවිලි විසඳීමේ යාන්ත්‍රණය	අදාළ පාර්ශ්වයන්, AIIB	රැස්වීම්, ලිඛිත හා වාචික සන්නිවේදනය

වගුව 7: තොරතුරු රැස්කර ගැනීම සඳහා සම්බන්ධ කරගත් ආයතන සහ නිලධාරීන්

දිනය	ආයතනය	තොරතුරු සඳහා සම්බන්ධ වූ පුද්ගලයා
09/08/2018 පැය 10.00	මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය	K G.D.N කිරිඇල්ල මහතා අධ්‍යක්ෂක - CEA රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය
09/08/2008 පැය 15.30	පාසල් කළමනාකාරිත්වය	අශෝක නන්දසිරි මහතා - නියෝජ්‍ය විදුහල්පති

ඇමුණුම I: ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ ප්‍රමුඛ ඡායාරූපය

ඇමුණුම II: ආපදා තත්ත්වයේ ස්වභාවය හා උපදේශන අවස්ථා

රූපය a: බලපෑමට ලක් වූ පාසැලේ ප්‍රාථමික ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිරිපස දසුන

රූපය b: ඉහළ බැවුම් ප්‍රදේශය තුළ මාර්ගයේ ඇති වූ ඉරිතැලීම්

රූපය c: ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ සේවක මණ්ඩලය (2015-09-27) විසින් අවම කිරීමේ කටයුතු පිළිබඳව නියෝජ්‍ය විදුහල්පති අශෝක නන්දසිරි මහතා දැනුවත් කිරීම

රූපය d: පාසැලේ ප්‍රාථමික අංශයේ පොම්පාගාරය ආසන්නයේ බැවුම කඩා වැටීම.

ඇමුණුම III: පාර්ශවකරුවන් සමග පැවැත්වූ සාකච්ඡා තුළදී අනාවරණය වූ විශේෂ කරුණු

දිනය : 08/08/2018 සහ 09/08/2018		
ආයතනය	සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීගේ නම සහ තනතුර	ඉදිරිපත් වූ සැලකිය යුතු කරුණු
මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	WPGL. චේරජීව මහතා - විධායක ඉංජිනේරු	මෙම ප්‍රදේශය රත්නපුර - මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ අවිස්සාවේල්ල ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයට අයත් වේ i. මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය ව්‍යාපෘතියට විරුද්ධත්වයක් නැති අතර ii. අවම කිරීමේ කටයුතු අත්‍යාවශ්‍ය බව iii. වෙනත් සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු <ul style="list-style-type: none"> • නාය යැම් අවම කිරීමේ ක්‍රියාවන්ගෙන් පසුව ව්‍යාපෘතිය නිසි පරිදි භාර දීම අවශ්‍ය වේ. • නාය යැම් අවම කිරීමකින් පසුව නඩත්තු කටයුතු සිදු කරනු ඇත • ඉදිකිරීම් වලදී කොන්ත්‍රාත්කරු පුද්ගලික ආරක්ෂණ උපකරණ භාවිතා කළ යුතුයැයි අවධාරණය කරන ලදී • සෑම අවස්ථාවකදීම කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් වාහන, පදිකයින් සහ රථවාහන ආරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග, බාධක, අනතුරු ඇගවීමේ ධජ සහ රාත්‍රී වැඩ සඳහා ආරක්ෂිත සහ පහසු මාර්ග සැපයිය යුතු අතර විදුලිය සහ ආලෝකය සහ සැපයිය යුතුය. • ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය / කැණීම් ද්‍රව්‍ය මගින් මගීන්ට සහ මහජනතාවට අපහසුතාවයක් නොවිය යුතුය
වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	නිමල් S දේවගේ මහතා- අඩවි වන නිලධාරී	✓ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ව්‍යාපෘතියට විරුද්ධත්වයක් නැත පහත සඳහන් කරුණු අවධාරණය කෙරිණි. ✓ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය තුළ වන රක්ෂිත වනාන්තර ඇත. කෙසේ වෙතත්, ඇතැම් විශාල ඉඩම් කොටස් තවමත් පැහැදිලි මායිම් නොමැතිව පවතින අතර, ඒවායින් බොහොමයක් LRC හි බලයට යටත් වේ. දැනට වනාන්තර භූමි මැනුම් කටයුතු සිදුකරමින් පවතී. ✓ කෙසේ වෙතත්, සියලු ඉඩම් වනාන්තරවලට යටත්ව, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් හෝ පුද්ගලිකව යටත්ව, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමැතිය අවශ්‍ය වේ. ✓ පෞද්ගලික / LRC / වන සංරක්ෂණ භූමි යන ආදියෙහි මායිම් තවමත් පැහැදිලි නොමැති හෙයින් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම කළ යුතුය ✓ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යභාරය වන්නේ, බිම් කැබැල්ල ඉවත් කිරීම සඳහා පරීක්ෂා කිරීම, ගස් ඉවත් කළ යුතු ප්‍රමාණය සහ ප්‍රදේශය හා නිශ්චිත වාසභූමි වල වැදගත්කම පරීක්ෂා කිරීමයි. මෙම බිම් කැබැල්ල FD විසින් සමීක්ෂණය කරනු ලබන අතර, වාර්තාව දැව සංස්ථාවට ඉදිරිපත් කරනු ඇත. ඉඩම් කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ගස් කපා ගත හැකි වුවද, දැව සහයෝගීතා සංවිධානය මගින් ඉවත් කිරීම සිදු කෙරේ. දැව සංස්ථාව විසින් කඳෙහි පරිදිය සෙන්ටිමීටර 18 ට වඩා වැඩි ශාඛ ගනු ලැබේ.

		<p>✓ ඔහුගේ ප්‍රකාශයට අනුව ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘති යෝජනාව සහ කෙටුම්පත වනාන්තර සංරක්ෂකයට භාර දී අනුමත කරගත යුතු වේ.</p> <p>✓ මෙය වනාන්තර භූමියට පමණක් අදාළ නොවන අතර වනාන්තර අවට හුදකලාව පවතින ඕනෑම ස්ථානයක් සඳහා අදාළ වේ.</p> <p>✓ රත්නපුර වන රක්ෂිතයට විශාල ප්‍රදේශයක් අයත්ව පවතින බැවින්, ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා දීමට කොන්දේසි පහත පරිදි වේ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • වනාන්තර සංවිනයට ඇතුළු නොවීම, ශාක විශේෂ එම පරිසරයෙන් ඉවත් කිරීම, ව්‍යාපෘති කටයුතු සඳහා දැව යොදා නොගැනීම • සත්ව විශේෂ වලට හානිකර නොවන ආකාරයකින් රසායනික පිපිරීම් සිදු කළ යුතුය • හානි අවම කිරීම සඳහා ඉදි කරන ව්‍යුහයන් පරිසර හිතකාමී ලෙස සහ සෞන්දර්යාත්මකව නිර්මාණය කළ යුතුය. • ශාක හඳුනා ගැනීම සඳහා පැල භාවිතා කර ඇත්නම් පෙර අනුමැතිය ලබාගත යුතුය • ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව පූර්ව දැනුවත් කිරීම, රෝපණ සඳහා හොඳ ගස් ලබා දීමෙන් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට ව්‍යාපෘතියට සහාය විය හැකිය. • වගාව සඳහා සුදුසු ශාක පිළිබඳ නිර්දේශයන් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබාගත යුතුය. <p>✓ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය (CEA) විසින් LRC හෝ පුද්ගලික ඉඩම්වල 1ha ට අඩු වනාන්තර ඉවත් කිරීම සඳහා සෘජුව මැදිහත් වනු ඇත.</p> <p>✓ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සහ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විසින් LRC හෝ පුද්ගලික ඉඩම්වල 1ha ට අඩු වනාන්තර ඉවත් කිරීම සඳහා සෘජුව මැදිහත් වනු ඇත.</p> <p>✓ අදාළ ව්‍යාපෘති ස්ථානයේ ජලජ හා භූගෝලීය වාස භූමි මැනුම් කිරීම සඳහා නිශ්කාෂන ක්‍රියාවලිය පදනම් කර ගත හැකිය. ව්‍යාපෘති වාර්තාව ක්‍රියාවට නැංවීමේදී සමාන වාර්තා සැපයීම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ඉල්ලීම විය හැකිය.</p>
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	K G.D.N කිරිඇල්ල අධ්‍යක්ෂක – මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය	<p>✓ ජාතික සම්පත් කළමණාකරණ මධ්‍යස්ථානයේ 1996 වර්ෂයේ 772/22 යන පාංශු සංරක්ෂණ පනත යටතේ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ඇඹිලිපිටිය ප්‍රදේශය හැර අනෙකුත් ප්‍රදේශ සංවේදී පරිසර කළායන් ලෙස ගැසට් කර ඇත.</p> <p>✓ මෙම ගැසට් පත්‍රය යටතේ ව්‍යාපෘතියේ විශාලත්වය නොසලකා සංවර්ධනයකට ඉඩ නොලැබේ.</p> <p>✓ ව්‍යාපෘතියකදී මෙය අවශ්‍ය නොවේ.</p> <p>✓ ව්‍යාපෘතිය සඳහා අයදුම්පත ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා මූලික තොරතුරු ප්‍රශ්න පත (BIQ) අවශ්‍ය වේ.</p> <p>✓ ජල පෝෂක ප්‍රදේශය පහත වැටීම නිසා පරිසර ප්‍රවාහය පවත්වා ගැනීමට අවශ්‍ය වේ.</p> <p>✓ ආවේණික ශාක විශේෂ, විශේෂ වාසස්ථාන (නෂ්ට) හා වෘක්ෂලතාදිය අධ්‍යයනය කිරීම අවශ්‍ය වේ</p>

		✓ අවම කිරීමේ කටයුතු වලින් පසුව ඇති වන වෙනස නිරීක්ෂණය සඳහා පාරිසරික ඇගයීමක් අවශ්‍ය වේ ✓ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිර්දේශ සහිතව අනුමැතිය ලබා දෙනු ලැබේ
09/08/2018		
ආයතනය	සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීගේ නම සහ තනතුර	ඉදිරිපත් වූ සැලකිය යුතු කරුණු
වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	මංජුල විද්‍යාරත්න මහතා / වනජීවී නිලධාරීගේ කාර්යාලය රත්නපුරය	✓ ව්‍යාපෘතියට විරෝධයක් නැත ✓ අනුමැතිය සඳහා DWLC වෙත වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය ✓ වනජීවී ආඥා පනත යටතේ ශාක හා සත්වයින් ඉවත් කිරීම අවශ්‍ය වේ ✓ ආවේණික, තර්ජනයට ලක්වූ, රතු ලැයිස්තු යටතේ ශාක හා වෘක්ෂලතා ඉවත් කිරීම සඳහා; DWLC වෙතින් අනුමැතිය අවශ්‍ය විය.
ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව.	දුල්මිණි පට්ටැදිආරච්චි මෙනෙවිය මාණ්ඩලික සහකාර	✓ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවට අයිති ඉඩමක් නම් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවේ ඉඩම් කොමසාරිස් ජනරාල් වෙතින් ලිපියක් මගින් අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.

ඇමුණුම IV: අධ්‍යයන කණ්ඩායම

නම	තනතුර	ව්‍යාපෘතියේදී තනතුර
TDSV ඩයස්	අධ්‍යයනීය / ESSD / NBRO	කණ්ඩායම් නායක
SAMS දිසානායක	ජ්‍යෙෂ්ඨ විද්‍යාඥ / ESSD / NBRO	ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිසර විද්‍යාඥ
ප්‍රහාන් ලියනආරච්චි	විද්‍යාඥ / ESSD / NBRO	පාරිසරික විද්‍යාඥ
අභීත වනසුන්දර	ව්‍යාපෘතිය භාර නිලධාරී / රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය	භූ තාක්ෂණ ඉංජිනේරු
ඉන්දු උපමාලි	විද්‍යාඥ / LRRMD/NBRO	භූ විද්‍යාඥ
H. කුසලසිරි	තාක්ෂණික නිලධාරී /ESSD/NBRO	GIS/ ජන විකාශ දත්ත / සමීක්ෂණ සහකාර

ඇමුණුම VI: විමර්ශන ලැයිස්තුව

1. කලවාන ගාමිණි මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයේ නායයෑම් පිළිබඳ ජා.ගො.ප සංවිධානයේ ක්ෂේත්‍ර වාර්තාව(යොමුව. වාර්තා අංක. (යොමුව. වාර්තා අංක. NBRO/ (L1)/17/027)
2. ගෝලීය පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ වගකීම් - ශ්‍රී ලංකා නායයාම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය - **AIIIB**
3. පරිසර හා සමාජ කළමනාකරණ රාමුව - ශ්‍රී ලංකා නායයාම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය - **AIIIB**
4. නැවත පදිංචි කිරීමේ සැලසුම් රාමුව - ශ්‍රී ලංකා නායයාම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය -**AII**